

Edward Śpiewła

Związek Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej

z okazji 45-lecia działalności

Publikacja wydana przez NS ZNP Politechniki Lubelskiej

Wydano za zgodą JM Rektora

Powyższa fotografia przedstawia Pałac, w którym mieści się Rektorat Uczelni. Jest to XVIII-wieczna budowla, wzniesiona przez Zakon Jezuitów. Dobra pojezuickie przechodziły z rąk do rąk kolejnych rodzin i po wielu przebudowach Pałac znalazł się w posiadaniu władz miejskich, jako dom mieszkalny (5 rodzin). Po przekazaniu Pałacu Uczelni i gruntownym jego remoncie znaleźli w nim siedzibę: Rektorzy Uczelni, Dyrekcja Administracji Centralnej, Biuro Rektora oraz powstała stylowa, o ciekawym wystroju – sala obrad Senatu Uczelni.

W roku 1968 z okazji 15-lecia istnienia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie, przygotowano (z inicjatywy T. Rosińskiego – ówczesnego prezesa Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego) około 30-stronicowe opracowanie, w którym opisano dość szczegółowo początki ZNP w Uczelni. Z różnych powodów materiały te nie zostały wydane, toteż w roku 1977, w związku ze zbliżającym się Jubileuszem 25-lecia istnienia Uczelni (z inicjatywy autora tego opracowania, jako ówczesnego prezesa RZ ZNP), zespół redakcyjny w składzie: T. Czajka, Z. Rutka, B. Sander i E. Śpiewła poprawił i uzupełnił wcześniej przygotowane materiały i opracował je w formie gotowej do druku (około 110 stron z fotografiami). W wyniku dziwnego zbiegu okoliczności opracowanie to, wraz z innymi materiałami przeznaczonymi do zniszczenia, zostało spalone w kotłowni (Pałacu Sobieskich przy ulicy Bernardyńskiej 13).

W nadziei zachowania – chociaż okruchów – pamięci o działalności ZNP oraz ludziach, którzy ten szlachetny trud podejmowali w przeszłości i podejmują obecnie – pozwalam sobie przedłożyć to opracowanie. Mam świadomość, że jest ono niepełne i posiada wiele braków, gdyż w wielu kwestiach opierałem się wyłącznie na swoich zapiskach, własnej pamięci i własnym zbiorze fotografii.

W opracowaniu podaję tylko imiona i nazwiska osób wymienianych - bez stopni i tytułów, gdyż te zmieniają się niekiedy w ciągu kadencji i 2-krotnie. Zwrot „kolega”, stosowany w praktyce związkowej, w ostatnich latach jest prawie nieużywany i nie dla wszystkich ma właściwe konotacje.

Edward Śpiewła

Wprowadzenie

W ostatnim 25-leciu, w życiu społecznym w naszym kraju, zaszły istotne zmiany, redefiniujące niekiedy znane od dawna pojęcia i rozumienie instytucji społecznych. Przypomnijmy więc, że związki zawodowe są to masowe organizacje społeczne, zrzeszające – na zasadzie dobrowolności – pracowników najemnych, powołane do obrony ich wspólnych interesów społecznych i ekonomicznych. Podstawy formalne ich działalności były normowane w porozumieniach międzynarodowych, wypracowywanych przez utworzoną w 1919 roku Międzynarodową Organizację Pracy (MOP), zrzeszającą przedstawicieli rządów, organizacji pracodawców i pracowników. Szczegółowe zasady działania związków zawodowych określają wewnętrzne systemy prawne państw: konstytucje, ustawy zwykłe oraz porozumienia z organizacjami pracodawców.

Pierwsze organizacje zawodowe (tj. kluby oraz związki zawodowe) powstały w XVIII stuleciu w Wielkiej Brytanii. Ich tworzenie się związane było z rozwojem przemysłu i wyodrębnieniem się grupy społecznej - wolnych pracowników najemnych. Z tych samych względów związki zawodowe powstawały również w innych, rozwijających się gospodarczo krajach, a w szczególności: we Francji, w Niemczech i w Stanach Zjednoczonych. Początkowo związki zawodowe były zwykle zwalczane przez instytucje państwowe i właścicieli przedsiębiorstw, toteż najczęściej działały nielegalnie. Stopniowo jednak następował proces konsolidacji organizacyjnej; związki lokalne łączyły się w regionalne lub ogólnokrajowe (poszczególnych branż, zawodów i dziedzin gospodarczych), a nieco później – w struktury międzynarodowe.

W Europie (poza Wielką Brytanią) ukształtowały się związki o dość silnie scentralizowanej strukturze. Różnie kształtowały się również stosunki związków zawodowych i partii politycznych działających w środowiskach pracowniczych; część z nich wyrosła ze związków zawodowych jako ich przedstawicielstwo polityczne, niektóre związki powstały zaś z inicjatywy partii politycznych.

W Polsce związki zawodowe powstawały w sytuacji rozbioru państwa, w warunkach bardzo zróżnicowanego poziomu rozwoju gospodarczego w poszczególnych zaborach. Najwcześniej zaczęły powstawać na Górnym Śląsku, a więc w zaborze pruskim (początkowo były to związki niemieckie, zrzeszające także część pracowników – Polaków), następnie w zaborze austriackim i wreszcie w zaborze rosyjskim, gdzie zaczęły powstawać różnorodnych związków zawodowych były tzw. kasy oporu oraz kółka i stowarzyszenia wzajemnej pomocy. Związki zawodowe funkcjonujące w naszym regionie, a więc w zaborze rosyjskim, zostały w początkowych latach XX stulecia całkowicie rozbite, ale już po roku 1916 – odrodziły się ponownie i to na szeroką skalę. W latach dwudziestych, działało 30 central związkowych, zrzeszających około 2 tysiące odrębnych organizacji.

W tym sygnalnym przeglądzie, nie sposób nie wspomnieć, iż podczas II wojny światowej władze okupacyjne skonfiskowały majątek wszystkich polskich związków zawodowych, a związki zdelegalizowały. Część związków kontynuowała jednak pracę w konspiracji, jak np. Związek Zawodowy Kolejarzy, Związek Nauczycielstwa Polskiego, tajne grupy związkowe i komitety fabryczne. W roku 1944 w Lublinie powołano Tymczasową Komisję Centralną Związków Zawodowych, a do końca 1945 roku utworzono 24 związki branżowe, zrzeszające około 1 mln członków. Po roku 1948 związki zawodowe zrzeszały ponad 90% wszystkich pracowników najemnych.

Od roku 1978 na Śląsku i Wybrzeżu powstawały komitety założycielskie wolnych związków zawodowych. W roku 1981 utworzony został ruch społeczno-polityczny „Solidarność” (w formie związku zawodowego – Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, skupiającego w swojej strukturze około 10 mln osób). Po wprowadzeniu stanu wojennego (grudzień 1981) działalność wszystkich związków zawodowych została zawieszona, a w październiku 1982 roku związki rozwiązano.

Po roku 1989 związki zawodowe w Polsce, korzystając z pełni swobód związkowych, skupiają swoje działania na obronie praw pracowniczych w warunkach gospodarki rynkowej oraz obronie bezrobotnych (działają głównie w przedsiębiorstwach państwowych, gdyż stopień zrzeszania się w przedsiębiorstwach prywatnych jest niewielki).

Zarys dziejów Związku Nauczycielstwa Polskiego

Obecnie obowiązujący Statut Związku Nauczycielstwa Polskiego (uchwalony na XXXVII Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP oraz nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 30 listopada 2004 r. i zarejestrowany przez Sąd Rejonowy Miasta Stołecznego Warszawy 9 lutego 2005 r.) stanowi, że ZNP jest jednolitym, dobrowolnym niezależnym i samorządnym związkiem zawodowym pracowników oświaty i wychowania, szkolnictwa wyższego i nauki.

Po 100 latach działalności ZNP, jego główne cele sformułowano następująco (Art. 5 Statutu):

- 1) obrona godności, praw i interesów członków ZNP;
- 2) aktywne uczestniczenie w kształtowaniu demokratycznego oblicza polskiej oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki, wychowanie w duchu tolerancji, poszanowania praw, wolności i godności osobistej;
- 3) dążenie do powszechnej dostępności do oświaty na wszystkich jej szczeblach oraz zapewnienie warunków organizacyjnych i materialnych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 4) tworzenie materialnej i społecznej bazy dla realizowania zadań w zakresie pomocy i uczestniczenia w życiu intelektualnym i kulturalnym środowisk lokalnych i całego kraju.

Związek Nauczycielstwa Polskiego jest więc rzecznikiem uprawnień oraz zawodowych, ekonomicznych i socjalnych interesów – czynnych zawodowo i byłych pracowników sfery edukacji, troszczy się o kształtowanie demokracji w szkolnictwie polskim, szerokiej do niego dostępności, wychowanie w duchu poszanowania praw, wolności i godności osobistej oraz tolerancji.

Powszechnie za początek działalności ZNP uważa się tajny zjazd nauczycieli ludowych, zorganizowany w szkole w Pilaszkowie k/Łowicza, na którym to w dniu 1 października 1905 roku utworzono Związek Nauczycieli

Ludowych. W tym czasie działalność organizacji zawodowych o charakterze narodowym na ziemiach polskich pod zaborami była zabroniona. Względnie szeroka autonomia Galicji sprzyjała jednak możliwościom tworzenia stowarzyszeń kulturalnych oraz rozwoju kultury i oświaty.

Należy przypomnieć, że pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie od 4 maja 1884 roku zrzeszeni byli w Towarzystwie Nauczycieli Szkół Wyższych (skupiającym pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni i nauczycieli szkół średnich). Celem Towarzystwa była troska o właściwy poziom polskiej nauki i oświaty w zaborze austriackim oraz pomoc nauczycielom i ich rodzinom w trudnych sytuacjach.

Związek Nauczycieli Ludowych, utworzony w Pilaszkuwie, działał nielegalnie i praktycznie został rozbity w ciągu paru tygodni. Jego działacze wstąpili do utworzonego 9 grudnia 1905 r. w Warszawie – Polskiego Związku Nauczycielskiego i Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego, zaś grupa krakowska utworzyła niezależnie – Krajowy Związek Nauczycielstwa Ludowego w Galicji, w dniu 28 grudnia 1905 roku.

Nie wchodząc w szczegóły można stwierdzić, że Związek kształtował się zależnie od uwarunkowań w poszczególnych zaborach. Przyzwolenie na jawną działalność związków zawodowych, w tym nauczycielskich – nastąpiło dopiero po 1905 roku w Rosji oraz po 1918 roku w Niemczech.

W czerwcu 1917 roku wydany został pierwszy numer „Głosu Nauczycielskiego”, który do dziś ukazuje się jako tygodnik. W lipcu 1930 roku zjazd połączeniowy scalił Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszecznych oraz Związek Zawodowy Nauczycielstwa Szkół Średnich w jedną organizację - Związek Nauczycielstwa Polskiego.

W okresie II Wojny Światowej (tj. na 5,5 roku) przerwana została jawna działalność Związku i ZNP pod nazwą „Tajna Organizacja Nauczycielska” organizował tajne nauczanie, pomoc nauczycielom, ofiarom wojny itp.

Po wojnie, przez ponad 65 lat, dzieje ZNP były również burzliwe i wniosły w rozwój nauki, szkolnictwa wyższego i oświaty istotny wkład. W tym okresie uchwalono ustawę „Kartę praw i obowiązków nauczyciela” (w roku 1972), obowiązującą do dziś (z późniejszymi zmianami).

Po roku 1980, kiedy to narastało niezadowolenie społeczne, przejawiające się strajkami i protestami – Zarząd Sekcji Nauki ZNP ogłosił się Ko-

mitetem Założycielskim Związku Zawodowego Pracowników Szkół Wyższych i Instytucji Naukowych (11 września 1980 r.). VIII Krajowa Konferencja Sekcji Nauki (12/13 października 1980 r.) podjęła decyzję o przekształceniu Sekcji w w/w Związek, ustalając jednocześnie, że Związek ten wejdzie w skład ZNP na zasadzie federacji.

W czerwcu 1983 roku powstał w Lublinie Komitet Założycielski Federacji ZNP Szkół Wyższych, a w dniu 9 października 1983 roku zarejestrowano sądownie „Federację Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki”. W dniu 30 czerwca 2004 roku odbył się nadzwyczajny Zjazd Delegatów ZNP, który uchwalił zmiany w statucie, umożliwiające utworzenie jednolitej organizacji ZNP na zbliżający się jubileusz 100-lecia tego Związku.

Kongres Pedagogiczny „Edukacja polska w jednoczącej się Europie” stanowił główny element obchodów Jubileuszu 100-lecia ZNP. W obchodach uczestniczyli przedstawiciele najwyższych władz państwowych, a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w okolicznościowym adresie napisał: „Jestem przekonany, że Kongres – Edukacja polska w jednoczącej się Europie – nie tylko podsumuje wielki dorobek ZNP, ale także podejmie tematy współczesne – wzbogacając założenia działań pedagogicznych po to, by były one bardziej dostosowane do edukacji odpowiadającej wymogom XXI wieku. Tego oczekują młode pokolenia Polaków... tego oczekuje Polska przyszłych lat”.

Niżej zestawiono wybrane fakty i wydarzenia z historii Związku Nauczycielstwa Polskiego.

- 1905 - Tajny zjazd nauczycieli z zaboru rosyjskiego w Pilaszkowie k. Łowicza, powołanie Związku Nauczycieli Ludowych.
- 1916 - Utworzenie Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskiego Szkół Początkowych w Radomiu.
- 1917 - Wydanie pierwszego numeru „Głosu Nauczycielskiego”.
- 1919 - Połączenie się związków nauczycielskich z byłych zaborów – austriackiego i rosyjskiego.
- 1919 - Opracowanie zasad systemu edukacji w odrodzonej Polsce.
- 1925 - Uruchomienie sanatorium nauczycielskiego w Zakopanem (ze składek członków).
- 1930 - Z połączenia Związku Zawodowego Nauczycielstwa Szkół Średnich i Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych powstaje – Związek Nauczycielstwa Polskiego.
- 1932 - Powołanie Instytutu Nauczycielskiego ZNP.

- 1932 - ZNP uzyskuje gmach na swoją siedzibę w Warszawie, przy ulicy Wybrzeże Kościuszkowskie.
- 1937- Protest nauczycieli przeciwko wprowadzeniu zarządu komisarycznego ZNP.
- 1939 - Kolejny, czwarty w okresie międzywojennym Kongres Pedagogiczny, zorganizowany przez ZNP.
- 1939 - Przejście ZNP do konspiracji jako TON (Tajna Organizacja Nauczycielska).
- 1945 - Wznowienie działalności przez ZNP na całym obszarze kraju.
- 1957 - Ogólnopolski Zjazd Oświatowy ZNP.
- 1975 - Światowa Konferencja Nauczycieli w Warszawie, zorganizowana przez ZNP.
- 1977 - Kongres Pedagogiczny Nauczycieli.
- 1981 - Zawieszenie działalności ZNP – stan wojenny.
- 1983 - Reaktywacja działalności Związku – Krajowy Zjazd Delegatów ZNP.
- 1989 - Udział ZNP w obradach „okrągłego stołu”.
- 1991 - Organizacja „Marszu Milczenia” w obronie oświaty polskiej (~10 tys. uczestników).
- 1991-2003 Strajki, protesty, pikety przeciwko zmniejszaniu nakładów finansowych na edukację.
- 1995 - Powołanie Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP.
- 2001 - Zmiana w Karcie Nauczyciela – uzyskanie zapisu o określeniu minimalnej stawki wynagrodzenia nauczyciela.
- 2002 - Przyjęcie przez XXXVIII Krajowy Zjazd Delegatów ZNP – „Paktu dla edukacji”, jako podstawy rozwoju oświaty polskiej.
- 2003 - Poparcie idei integracji europejskiej, jako szansy rozwoju i modernizacji edukacji w Polsce.
- 2005 - Jubileusz 100-lecia ZNP. Udział w pracach nad Ustawą o Szkolnictwie Wyższym.
- 2006 - Opracowywanie analiz i ocen zmian demograficznych (ilość młodzieży podejmującej studia może zmniejszyć się w ciągu najbliższych 10 lat – nawet o 2,5 mln), tendencji do odpływu młodzieży na studia zagraniczne, różnicowania się dostępności do nauki itd.

Związek Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice

Poprzedniczką obecnej Politechniki Lubelskiej była Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, powołana w 1953 roku. Uczelnia ta kształciła wyłącznie inżynierów mechaników i dopiero po przekształceniu jej w 1965 roku w Wyższą Szkołę Inżynierską powstały kolejne wydziały: Elektryczny oraz Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, przygotowujące specjalistów z zakresu elektrotechniki, budownictwa oraz inżynierii sanitarnej. W roku 1977 Uczelnia została przekształcona w Politechnikę, uzyskując tym samym status uczelni akademickiej.

Obecnie w strukturze organizacyjnej Politechniki Lubelskiej funkcjonuje pięć wydziałów tj.: Wydział Mechaniczny, Wydział Elektrotechniki i Informatyki, Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej (aktualnie trwają starania o przekształcenie go w Wydział Budownictwa i Architektury), Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki oraz Wydział Inżynierii Środowiska. Na 10-ciu kierunkach studiów i ponad 40 specjalnościach, we wszystkich formach, kształci się ponad 11 tysięcy osób. Absolwenci są cenionymi specjalistami, chętnie zatrudnianymi w gospodarce i przemyśle.

Należy podkreślić, iż początkowy, pionierski okres tworzenia zrębów Uczelni technicznej, w tym biednym i typowo rolniczym regionie, był ogromnie trudny ze względu na brak kadry, pomieszczeń, zaplecza laboratoryjnego i tradycji tego rodzaju edukacji. W historii naszej Uczelni okres ten związany jest na stałe z nazwiskami jej twórców, wśród których nie sposób nie wymienić: doc. Stanisława Podkowy – głównego organizatora i długoletniego rektora, prof. Stanisława Ziemeckiego – pierwszego rektora naszej Uczelni, doc. Seweryna Bobińskiego – organizatora i pierwszego prorektora, doc. Romualda Krzywickiego – organizatora i pierwszego długoletniego dziekana Wydziału Elektrycznego oraz

doc. Leonida Kacejkę, doc. Ryszarda Cylca, doc. Stanisława Matyasze-
skiego i wielu – pozostających w zbiorowej pamięci naszej społeczności
– zasłużonych dla rozwoju Uczelni.

Początki ZNP

Rok akademicki 1962/63 był ważnym etapem w rozwoju Uczelni, tworzeniu jej nowych struktur organizacyjnych i rozbudowy kadry. W trakcie jego inauguracji ówczesny Rektor doc. Stanisław Podkowa mógł wreszcie wygłosić zdanie: „Po dziesięciu latach tułaczki i korzystania z gościnności różnych szkół lubelskich, Uczelnia nasza znalazła się nareszcie we własnym gmachu”. Władze lokalne przekazały dla potrzeb Uczelni „Pałac Sobieskich” przy ulicy Bernardyńskiej 13 (dawnej ul. Dąbrowskiego 13). Uzyskanie tych pierwszych trzech budynków było impulsem dla większej integracji działań i bardziej ambitnych zamierzeń dla wszystkich pracowników Uczelni, a także współpracujących z nią instytucji: UMCS w Lublinie, Politechniki Warszawskiej, zakładów przemysłowych Lubelszczyzny i innych. To w trakcie koleżeńskiego spotkania po tej historycznej inauguracji zrodziła się koncepcja i konkretne plany powołania Oddziału ZNP w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej.

W dniu 15 grudnia 1962 roku utworzono Uczelniany Oddział Związku Nauczycielstwa Polskiego w Naszej Uczelni. Zarząd Główny ZNP zatwierdził zasadność jego powołania w dniu 21 lutego 1963 roku. Od tej daty poczynając, przedstawiciele związkowi pracowników Uczelni uczestniczą pełnoprawnie we wszelkich ważnych decyzjach władz Uczelni i mają swój udział w tworzeniu coraz lepszych warunków pracy naukowo-dydaktycznej, z równoczesną dbałością o zabezpieczenie właściwych warunków socjalnych i potrzeb bytowych wszystkich zatrudnionych.

Według zapisów kroniki związkowej, grupę członków założycieli Oddziału ZNP stanowili: S. Bobiński, St. Bielecka, T. Bubicz, J. Budzyński, R. Bujalski, J. Bzowska, R. Chaciewicz, R. Cylc, St. Dobrzycki, A. Fijut, E. Głąb, J. Gontarz, A. Grudzińska, D. Hrywniak, F. Iwańska, W. Jaśkiewicz, D. Konarzewska, H. Kowalik, M. Lipecki, K. Lutek, Z. Marczak, M. Misa, H. Nachtman, K. Otulski, St. Podkowa, T. Rosiński, W. Różycka,

H. Ryżukiewicz, A. Słabczyńska, K. Sobiesiak, Z. Stachura, R. Szczęsna, K. Szuba, A. Wangrat, T. Wangrat, St. Zdunek, i A. Ziemecka.

Pierwszy Zarząd Oddziału wybrano w następującym składzie:

Stanisław Dobrzycki - prezes Zarządu Oddziału,

Tadeusz Rosiński - wiceprezes Zarządu Oddziału,

Zofia Bobińska - sekretarz,

Ksenia Szuba - skarbnik,

Władysława Różycka, Adam Fijut - członkowie zarządu.

Początki działalności Zarządu nie były łatwe. Trzeba było walczyć o właściwe miejsce przedstawicieli ZNP w organach decyzyjnych Uczelni, organizować pomoc materialną i prawną swoim członkom i pracownikom niezarzeszonym, nawiązywać współpracę z innymi związkami i oddziałami ZNP w środowisku lubelskim, opracować zasady udzielania zapomóg statutowych i losowych oraz organizacji kolonii i obozów wakacyjnych dla dzieci pracowników, czy też np. „akcji węgiel na zimę”. Zarząd ułatwiał zakup opału, ziemniaków i owoców, zabezpieczając możliwość spłat należności w ratach.

W roku 1965 Wieczorowa Szkoła Inżynierska uzyskuje status Wyższej Szkoły Inżynierskiej, z możliwością kształcenia na studiach dziennych-stacjonarnych. Wzrosła, więc liczba studentów, pracowników, wzrosła także ilość i jakość problemów.

W dniu 22 lutego 1966 roku wybrano nowy zarząd oddziału, który ze względu na wzrost zakresu i liczby zadań – powiększono do 18 osób.

W trakcie Zebrania Wyborczego uchwalono, że Zarząd przyjmie nazwę Rady Zakładowej ZNP Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie. Rada Zakładowa wyłoniła Prezydium Rady, które tworzyli:

Tadeusz Rosiński - prezes Rady,

Stanisław Wojtkiewicz - wiceprezes Rady,

Kazimierz Majdiuk - wiceprezes Rady,

Marianna Bobyk - sekretarz,

Ksenia Szuba - skarbnik,

Jerzy Paczyński - członek,

Konrad Biały - społeczny inspektor pracy.

Powołano także komisje problemowe Rady, a ich przewodniczącymi zostali wybrani:

Jadwiga Bzowska – Komisji Kulturalno-Oświatowej,
Witold Stępnia – Komisji Turystyki i Wypoczynku,
Kazimierz Majdiuk – Komisji Naukowo-Dydaktycznej,
Kazimierz Lutek – Komisji Socjalno-Bytowej,
Danuta Konarzewska – Komisji Współpracy z Towarzystwem
Przyjaciół WSIInż.,

Marian Mastalerz – Komisji Rewizyjnej.

Uchwalono powołanie Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej i wybrano jej Zarząd oraz przewodniczącego Zarządu – Kazimierza Sobiesiaka.

Liczba członków ZNP, w dniu zmiany Zarządu Oddziału na Radę Zakładową wynosiła 97 osób.

Działalność poszczególnych komisji problemowych omówiona zostanie – chociaż sygnałnie w dalszej części opracowania.

Znaczny wzrost liczby studentów, wynikający z uzyskanych przez Uczelnię uprawnień, wymuszał powiększanie liczebności kadry naukowo-dydaktycznej i ogółu pracowników. W omawianej kadencji Rady Zakładowej ich liczba przekroczyła 350 osób. Budynki przy ul. Bernardyńskiej 13 okazały się niewystarczające, pomimo prowadzenia sporej części zajęć w barakach przy ulicy Wiercińskiego i ul. Langiewicza. Podjęto więc – z udziałem Rady Zakładowej - intensywne działania, które doprowadziły do opracowania programu rozbudowy Uczelni i przyjęcia go do realizacji, z lokalizacją przy ul. Nadbystrzyckiej. W trakcie tej kadencji oddano do użytkowania pierwszy nowy gmach przy ulicy Nadbystrzyckiej 38, w którym zlokalizowano Wydział Elektryczny. Był to ważny etap rozwoju i rozbudowy Uczelni – zdecydowany krok w przyszłość.

Dzień 26 marca 1969 roku był początkiem kolejnej, trzeciej już kadencji władz ZNP w naszej Uczelni. W skład Prezydium nowo wybranej Rady Zakładowej weszły następujące osoby:

Tadeusz Rosiński – prezes Rady,
Tadeusz Komecki – wiceprezes,
Wit Klonowiecki – wiceprezes,
Wanda Radziwiłłowicz – sekretarz,
Ksenia Szuba – skarbnik,

Kazimierz Augustyński, Tadeusz Latocha, Lech Mierzwa, Witold Stępnia, Stefan Uljasz, Stanisław Winnicki – członkowie Prezydium, Konrad Biały – społeczny inspektor pracy.

Na zebraniu sprawozdawczo wyborczym wybrano też – po raz pierwszy – zastępców członków Prezydium Rady i były to następujące osoby:

Alicja Borowska, Feliks Gryczuk, Mieczysław Rzucidło, Wanda Sykut i Janusz Zygmunt. Zwiększono też ilość komisji problemowych i rozszerzono zakresy ich działalności. Powołano Komisje: Naukowo-Dydaktyczną i Współpracy ze Studentami, Sportu, Turystyki i Wypoczynku, Mieszkaniowo-Socjalną, Gospodarczo Inwestycyjną oraz Propagandowo-Organizacyjną.

Nazwy komisji problemowych wskazują na powiększenie się zakresu spraw podejmowanych przez Radę, a także na zdecydowane ukierunkowanie jej działań na wszelkiego rodzaju potrzeby pracowników i ich rodzin. Była to tendencja dominująca w działalności Rady Zakładowej w trzeciej kadencji. Liczba członków ZNP w tym okresie osiągnęła poziom 567 osób. Taka ilość członków i ciągle rosnąca liczba zatrudnionych pracowników oznaczała konieczność usprawnień organizacyjnych pracy Rady i wszystkich jej struktur wewnętrznych. Rosły potrzeby mieszkaniowe, różnorodne problemy bytowe, a także zainteresowania kulturą, sportem i wypoczynkiem. Powstała konieczność utworzenia stałej bazy wypoczynkowej oraz wypożyczalni sprzętu turystycznego, organizowania odczytów, spotkań z ciekawymi ludźmi („spotkania przy świecach”), obchodów „dnia nauczyciela” itp.

Prezes RZ Tadeusz Rosiński, składając sprawozdanie z działalności za pierwszy rok kadencji na walnym zebraniu członków ZNP, powiedział m.in. „Rzetelne, aktywne zaangażowanie zależy od wielu czynników, a między innymi warunków pracy i płacy, świadomości politycznej, ogólnego poziomu kulturalnego i moralnego pracowników, ich stanu zdrowia i samopoczucia, stosunków międzyludzkich i organizacji pracy. Dlatego zadaniem Rady Zakładowej było i będzie działanie na rzecz tych wszystkich czynników”. Wypowiedź ta, utrzymana niewątpliwie w stylu początku lat 70, dobitnie charakteryzuje zakres i główne kierunki działań RZ ZNP.

W dalszej części swojego sprawozdania prezes T. Rosiński podkreślił, że „dzięki rzeczowej i prawidłowo układającej się współpracy z Władzami Uczelni RZ ZNP pracuje stabilnie, w sposób planowy osiąga założone cele”.

Należy dodać, że RZ w tym okresie, działając pod kierownictwem T. Rosińskiego – ugruntowała swoją pozycję i osiągnęła dojrzały styl swojej działalności. Zdołała zintegrować ciągle powiększający się zespół pracowników i ukierunkować ich zaangażowanie na doskonalenie organizacji pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej. Wytworzony korzystny charakter stosunków międzyludzkich oraz efekty pracy RZ, zyskały jej autentyczny, wysoki autorytet w społeczności uczelnianej.

Nie było, więc zaskoczeniem, że 5 maja 1972 roku Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze po raz kolejny powierzyło funkcję prezesa RZ – Tadeuszowi Rosińskiemu. W skład Prezydium RZ weszli:

Tadeusz Rosiński – prezes RZ,
Jan Skwarna – wiceprezes RZ,
Bogusław Sander – wiceprezes RZ,
Tadeusz Czajka – sekretarz,
Irena Czubaszek – skarbnik,
Alina Wangrat – członek,
Konrad Biały – społeczny inspektor pracy.

Powołano wszystkie komisje problemowe działające dotąd. Szybko jednak okazało się, że takie uorganizowanie wewnętrzne – staje się już niewystarczające dla sprawnej działalności. Wzrosła bowiem liczba pracowników (do ponad 870 osób), poszczególne wydziały, zakłady i inne jednostki organizacyjne Uczelni usytuowane były w różnych punktach miasta: w „Pałacu Sobieskich” przy ulicy J. Dąbrowskiego 13 (obecnie ulica Bernardyńska), przy ul. Nadbystrzyckiej 40, 38, 38A („Oxford” – dawny budynek Technikum Mechanizacji Rolnictwa), przy ul. Nowotki i Okopowej. Dla usprawnienia łączności i bezpośredniego wglądu w sprawy, pozostające w kręgu zainteresowań ZNP, utworzono instytucję „mężów zaufania”. Ten zabieg organizacyjny znacznie polepszył skuteczność i operatywność działań Rady.

W październiku 1973 roku Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (11 października 1973 r.) wyraził zgodę na wprowadzenie zmian organizacyjnych, zaproponowanych przez władze Uczelni z JM Rektorem Włodzimierzem Sitko. W miejsce wydziałów – utworzono instytuty na prawach wydziałów: Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, Technologii i Eksploatacji Maszyn, Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej, Organizacji i Zarządzania. Pozostałe struktury Uczelni tworzyły Międzyinstytutowe Jednostki Organizacyjne.

W dniu 12 listopada Zarząd Główny ZNP, działając w porozumieniu z CRZZ i Ministerstwem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki – zdecydował o konieczności przejścia na nową, dwustopniową strukturę organizacyjną Związku. Ta – równoczesna niemal – zmiana uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wymagała dość gruntownej przebudowy organizacyjnej i merytorycznej funkcjonowania Rady Zakładowej. Przeprowadzono więc nowe wybory Rady Zakładowej i jej Prezydium oraz wybory rad oddziałowych i ich przewodniczących. Nowopowołane rady oddziałowe miały za zadanie reprezentowanie interesów pracowników wobec kierowników jednostek organizacyjnych Uczelni oraz prowadzenie działalności związkowej w tych jednostkach. Rola Komisji problemowych została sprowadzona do koordynacji przedsięwzięć rad oddziałowych oraz działań o charakterze ogólnouczelnianym, np. do współpracy z Działem Socjalnym i innymi jednostkami Administracji Uczelni.

Po przeprowadzonych wyborach Prezydium Rady tworzyli:

Tadeusz Rosiński – prezes Rady,
Edward Śpiewła – wiceprezes,
Bogusław Sander – wiceprezes,
Tadeusz Czajka – sekretarz,
Irena Czubaszek – skarbnik,
Marian Kulec – społeczny inspektor pracy.

Przewodniczącymi Rad Oddziałowych zostali wybrani:

Mikołaj Fidecki – RO Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn,
Czesław Karwat – RO Instytutu Przetwarzania i Użytkowania
Energii Elektrycznej,
Wiesław Nurek – RO Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
Barbara Piłat – RO Instytutu Organizacji i Zarządzania,
Andrzej Konstankiewicz – RO Administracji Centralnej.

Przeprowadzone zmiany – po wstępnym zamieszaniu – stworzyły korzystne warunki dla zdefiniowania i poszerzenia wpływu Rady Zakładowej ZNP na całokształt spraw podejmowanych przez kierownictwo Uczelni, kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz grup pracowniczych. W tej prawie 4-letniej kadencji, zrealizowano – dzięki dojrzałości w pracy związkowej, niezwyklej ofiarności wielu prawych i zaangażowanych osób oraz wyjątkowym predyspozycjom i uzdolnieniom organizatorskim prezesa Tadeusza Rosińskiego – wiele ważnych dla rozwoju Uczelni zamierzeń, a m.in. wspólnie z kierownictwem WSInż. stworzono

i zaawansowano wdrożenie programów przystosowujących naszą Uczelnię do wymogów stawianych politechnikom. Opracowano też szereg uregulowań, porządkujących pewne sfery działalności, a m.in.:

- regulamin kwalifikacji pracowników do uzyskania mieszkań,
- regulamin gospodarowania zakładowym funduszem mieszkaniowym,
- kryteria przyznawania „ulgowych wczasów pracowniczych” oraz zapomóg,
- nowy regulamin PKZP,
- instrukcja o działalności rad oddziałowych,
- zasady opracowywania i zatwierdzania planów wykorzystania funduszu socjalnego i wiele innych.

W marcu 1976 roku odbyło się kolejne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze delegatów naszego Oddziału ZNP. Na tę kadencję wybrano Radę Zakładową liczącą 29 osób oraz jej Prezydium (nazywane coraz częściej Zarządem Rady Zakładowej) w składzie:

Edward Śpiewła – prezes Rady Zakładowej,
Barbara Piłat – wiceprezes,
Kazimierz Lutek- wiceprezes,
Czesław Karwat - sekretarz,
Irena Czubaszek - skarbnik,
Bogusław Sander i Hanna Wójtowicz - członkowie,
Marian Kulec - społeczny inspektor pracy.

Jako przewodniczących rad oddziałowych wybrano następujące osoby:

Wojciecha Gołygowskiego – RO Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn,
Jerzego Adamkiewicza – RO Instytutu Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej,
Wiesława Nurka - Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
Piotra Żukowskiego - RO Instytutu Organizacji i Zarządzania,
Andrzeja Konstankiewicza – RO Jednostek Międzyinstytutowych,
Szczepana Zarębę – RO Administracji Centralnej.

Utrzymano nazwy komisji problemowych RZ oraz zakresy kompetencyjne ich działalności.

Jednym z głównych zadań nowego zarządu stało się utrwalenie zreformowanej w poprzedniej kadencji struktury organizacyjnej Związku i pełne wdrożenie zaleceń Porozumienia Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa i Techniki oraz Zarządu Głównego ZNP, w sprawie szczegółowych zasad współdziałania organów administracji uczelni z ogniwami ZNP, z dnia 6 grudnia 1975 roku.

W swojej deklaracji powyborczej prezes RZ Edward Śpiewła powiedział: „Nasza wola działania oraz utrwalaony w Uczelni klimat przychylności dla działalności związkowej rokują, że uda się nam zwiększyć skuteczność działania Związku – zarówno w zakresie społecznego nadzoru wykonywania zadań przez Administrację Uczelni, ochrony społecznych i ekonomicznych interesów wszystkich pracowników, jak też w zakresie większego zaangażowania pracowników dla właściwego wykonywania wszelkich zadań naukowych, dydaktycznych i wychowawczych”.

Faktycznie, w ciągu kilku miesięcy Zarząd Rady Zakładowej zyskał pełne poparcie ogółu pracowników i władz Uczelni dla podejmowanych prac, zamierzeń oraz sposobu ich realizacji. Należy dodać, iż dużym ułatwieniem w realizacji zadań RZ był udział prezesa w pracach podstawowych organów kolegialnych, tj. Senatu Uczelni i Kolegium Rektora, z możliwością bieżącego wpływania na jakość i charakter podejmowanych decyzji.

Był to etap bardzo dynamicznego rozwoju Uczelni; Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn, uzyskał nowy olbrzymi gmach, studentom przekazano do użytkowania domy studenckie, a cała społeczność uzyskała nowy, ważny obiekt – stołówkę. Trwały też intensywne przygotowania do przemianowania Uczelni w szkołę akademicką – Politechnikę, co nastąpiło w październiku 1977 roku, w połączeniu z uroczystą inauguracją roku akademickiego, przy udziale najwyższych władz państwowych i regionalnych.

Tak rozpoczął się etap umacniania Uczelni, zmierzania w jej rozwoju do tego, aby pozostała Uczelnią średniej wielkości ale dobrą, znaczącą naukowo i przygotowującą absolwentów do wchodzenia na rynek i w życie bez problemów. Oznaczało to konieczność ukierunkowania działań kierownictwa Uczelni i wszystkich funkcjonujących w niej organizacji, w tym ZNP – na rozwój kadry i pozyskiwanie jej także z zewnątrz, z innych ośrodków – również zagranicznych oraz rozbudowę bazy lokalowej i zaplecza laboratoryjnego.

ZNP wspierał wszystkie te działania, a w szczególności w zakresie zabezpieczenia zwiększonego zapotrzebowania na mieszkania i zapewnienie właściwych warunków pracy dla nowo przyjmowanej kadry.

W tym okresie ZNP był w Uczelni organizacją niemal powszechną (spośród wszystkich pracowników tylko jeden starszy wykładowca nie był członkiem Związku) i zrealizował kilka ważnych, planowanych już wcześniej zamierzeń. Wspólnie z kierownictwem administracyjnym i akademickim pozyskano dla potrzeb Uczelni blok mieszkalny (tzw. „rotacyjny”) przy ulicy M. Brzeskiej, zakupiono w Kazimierzu n/Wisłą dom z przeznaczeniem na całoroczny „dom pracy twórczej”, zorganizowano „pracownicze ogrody działkowe” dla pracowników i byłych pracowników Uczelni (w Płuszwowicach uzyskano grunt o pow. 7,2 ha, z czego nasi pracownicy otrzymali 4,2 ha, tj. 100 działek o pow. około 300 m²), wydzierżawiono kilka domków letnich nad wodą dla wypoczynku wakacyjnego, zakupiono autokar dla potrzeb związku itp.

W styczniu 1978 roku funkcję prezesa przejął dotychczasowy wiceprezes – Kazimierz Lutek, w związku z objęciem przez Edwarda Śpiewkę innych funkcji w Uczelni. W czerwcu 1979 roku odbyło się kolejne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze delegatów ZNP, na którym wybrano RZ oraz Prezydium RZ (Zarząd).

W skład Prezydium Rady Zakładowej weszli:

Kazimierz Lutek – prezes RZ,
Wiesław Nurek – wiceprezes
Jarosław Grocholski – wiceprezes,
Czesław Karwat – sekretarz,
Irena Czubaszek – skarbnik,
Barbara Piłat, Hanna Wójtowicz, Bogusław Sander – członkowie,
Marian Kulec – społeczny inspektor pracy.

Przewodniczącymi rad oddziałowych zostali wybrani:

Wojciech Gołygowski – RO Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn,
Jerzy Adamkiewicz – RO Instytutu Przetwarzania i Użytkowania
Energii Elektrycznej,
Stanisław Poncet – RO Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
Lech Mierzwa – RO Instytutu Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego,
Karol Rypulak – RO Instytutu Organizacji i Zarządzania,

Teresa Staniak – RO Jednostek Międzyinstytutowych,
Szczepan Zaręba – RO Administracji Centralnej.

Ponadto wybrano składy i przewodniczących komisji problemowych, Zarządu Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej oraz trzyosobowy Zarząd Sekcji Emerytów i Rencistów.

W dniu 31 kwietnia 1980 roku zmieniono częściowo skład Rady Zakładowej i teraz jej Prezydium tworzyli:

Kazimierz Lutek – prezes RZ,

Czesław Karwat – wiceprezes

Józef Kuczmaszewski – wiceprezes,

Piotr Grabarz – sekretarz,

Irena Czubaszek – skarbnik,

Piotr Żukowski, Stanisław Skowron i Hanna Wójtowicz

– członkowie Prezydium,

Marian Kulec – społeczny inspektor pracy.

Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej została wybrana Irena Rożek, a przewodniczącymi komisji problemowych, odpowiednio:

Ewa Kudasiewicz – Komisji Pracy i Płacy,

Jerzy Lipski – Komisji Naukowo-Dydaktycznej,

Piotr Żukowski – Komisji Socjalno-Bytowej,

Włodzimierz Arciszewski – Komisji Wczasów i Wypoczynku,

Stanisław Koprianiuk – Komisji Sportu i Turystyki,

Marian Łozak – Komisji Propagandy i Organizacji,

Kazimiera Karczewska – Komisji Kulturalno-Oświatowej.

Przewodniczącym Zarządu PKZP został ponownie Kazimierz Sobieśiak, zaś – Sekcji Emerytów i Rencistów – Ksenia Szuba. W niektórych radach oddziałowych wybrano także mężów zaufania.

RZ ZNP prowadziła szeroką działalność w zakresie: spraw płacowych i warunków pracy, spraw rozwoju nauki, mieszkaniowych, żywienia zbiorowego, pomocy materialnej, ochrony zdrowia, kultury i oświaty, sportu, wypoczynku i turystyki. Szczególny nacisk położono na pełne zabezpieczenie potrzeb na wypoczynek, poszerzając istniejącą już wymianę pracowników z ośrodkami zagranicznymi oraz modernizując bazę wypoczynkową własną i dzierżawioną. Rozbudowano też formy dokształcania w zakresie języków obcych oraz programowania komputerowego. Wspomagano finansowo studenckie koła naukowe oraz działalność Uczelnianego Klubu

Techniki i Racjonalizacji w zakresie popularyzacji wynalazczości wśród pracowników Uczelni. Organizowano atrakcyjne wycieczki krajoznawcze oraz autokarowe wyjazdy do teatrów, na wystawy itp. Podpisano umowę z Opoczyńskimi Zakładami Materiałów Budowlanych o wspólnym sfinansowaniu budowy ośrodka wczasowego (z krytym basenem, przystanią żeglarską, salą gimnastyczną i wyciągiem narciarskim) w miejscowości Zawor, gmina Solina; zakupiono też trzy domki letniskowe nad Jeziorem Białym. Niestety, wyżej wymienionej umowy nie zdążono zrealizować.

Lata przełomu

We „Wprowadzeniu” sygnalizowano, iż już od 1978 roku nasilało się niezadowolenie ludzi pracy i tworzone komitety założycielskie wolnych związków zawodowych. W roku 1980 sytuacja społeczno-polityczna w kraju stała się bardzo dynamiczna, wręcz gorąca. W tej atmosferze toczyły się ożywione dyskusje, także we wszystkich ogniwach Związku Nauczycielstwa Polskiego. Organizacje ZNP uczelni wyższych wносиły do ZG ZNP różnorodne propozycje dotyczące m.in.:

- roli i miejsca ZNP w nowej sytuacji,
- poprawy warunków pracy i godziwych wynagrodzeń,
- przekazywania pełnych informacji o zmianach zachodzących w kraju,
- oczekiwań, że poglądy polityczne i światopoglądowe oraz przynależność do organizacji nie będą decydować o sposobie traktowania pracowników przez pracodawców,
- nowelizacji Karty Praw i Obowiązków Nauczyciela itp.

W takich uwarunkowaniach zewnętrznych funkcjonował ZNP w naszej Uczelni. W czerwcu 1980 roku prezes Kazimierz Lutek objął stanowisko w administracji Uczelni, a Rada Zakładowa wybrała nowego prezesa, dotychczasowego członka RZ – Witolda Stępniaaka. Składy Rady Zakładowej, Prezydium i wszystkich agend RZ w zasadzie nie uległy zmianie. Jednakże już pod koniec roku 1980 oraz w roku 1981 dokonano wielu zmian personalnych, głównie ze względu na rezygnacje pewnej części osób, a także wycofywanie się z członkostwa ZNP.

Wprowadzenie (13 grudnia 1981) roku stanu wojennego, przerwało formalną działalność wszystkich związków zawodowych. Poszczególni działacze RZ i jej komisji problemowych przygotowywali jednakże różne informacje, analizy i sondaże, wykorzystywane przez kierownictwo Uczelni. Od dnia 14 lutego 1982 roku ukazywał się „Głos Nauczycielski”, infor-

mujący m.in. o pracach byłych działaczy ZNP nad nowelizacją Karty Praw i Obowiązków Nauczyciela.

Dnia 12 października tegoż roku Rada Państwa przedłożyła zasady tworzenia organizacji związkowych, zaś 20 czerwca wyraziła zgodę na rozpoczęcie działalności ZNP, po jej zarejestrowaniu. W czerwcu 1983 roku powstał Komitet Założycielski Federacji ZNP Szkół Wyższych.

Tak odradzał się ruch związkowy, chociaż już w całkiem odmiennej formie. Należy dodać, że Związek „Solidarność Nauczycielska” po ogłoszeniu stanu wojennego prowadził niejawną działalność, zaś po jego rejestracji, jako „Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarność” w dniu 17 kwietnia 1989 – podjął działalność oficjalnie.

Odbudowa ZNP w Politechnice Lubelskiej została podjęta – bez oglądania się na decyzje odgórne – już 17 grudnia 1982 roku. W tym dniu odbyło się zebranie (40 uczestników), na którym uchwalono utworzenie związku zawodowego. Zebraniu przewodniczył Wacław Jaśkiewicz. Postanowiono po dyskusji, że Związek należy nazwać: „Niezależny, Samorządny Związek Nauczycielstwa Polskiego” (NS ZNP).

Dla stworzenia Statutu Związku powołano komisję w następującym składzie: Bogdan Banasiewicz, Ryszard Ostapiuk, Witold Stępniaś oraz Janusz Seledec. Wybrano też członków Komitetu założycielskiego NS ZNP i byli to: Wacław Jaśkiewicz, Stanisław Romanowski, Witold Stępniaś, Wiesław Pięciński, Janusz Seledec i Danuta Michalska. Wzorem komisji problemowych w dawnej RZ powołano zespoły, które zajęły się problematyką:

- organizacyjną,
- programową pracy Związku oraz
- propagandową.

Zebranie wyborcze Niezależnego, Samorządnego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej odbyło się w dniu 15 kwietnia 1983 roku. Uczestniczyło w nim 61 osób spośród zadeklarowanych do Związku 104 osób. Gośćmi Zebrania byli: władze akademickie i administracyjne Uczelni, przedstawiciele związków organizujących się w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, w Akademii Rolniczej oraz w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku.

Ożywioną dyskusję wzbudził Statut Związku (pomimo, że już w lutym

1983 roku został zarejestrowany w sądzie), nazwa Związku (wielu zebranych silnie optowało za tradycyjną nazwą ZNP) oraz struktura i program jego działalności.

W wyborach wyłoniono Zarząd NS ZNP oraz Radę Związku. Skład Zarządu ustalono po dyskusjach samego Zarządu i przedstawiał się on następująco:

Janina Stelmach – prezes Zarządu NS ZNP,

Henryk Komsta – I-szy zastępca prezesa,

Michał Junak – II-gi zastępca prezesa,

Irena Rożek – sekretarz,

Krystyna Kaim – skarbnik,

Halina Cap – członek,

Roman Małyszek – członek,

Stanisław Markuszewski – członek.

W skład Rady NS ZNP, oprócz członków Zarządu weszli:

Barbara Piłat – przewodnicząca Rady,

Wacław Jaśkiewicz – członek,

Witold Stępnia – członek,

Stanisław Winnicki – członek.

Sąd Koleżeński tworzyli: Grażyna Burzyńska, Wanda Gajos, Rimma Popko oraz Zbigniew Rybołowicz, zaś Komisję Rewizyjną: Wiesław Pięciński, Stanisław Romanowski, Danuta Michalska i Bogusław Tendaj.

Zarząd NS ZNP przejął środki pozostające na koncie po ZNP (69.816,42 zł), zaś środki będące w dyspozycji NSZZ „Solidarność” do chwili zawieszenia jego działalności (160.981,10 zł) – pozostawił w depozycie.

Na pierwszym posiedzeniu Rady NS ZNP, prezes Zarządu odczytała akt założycielski Związku, uzyskany poprzedniego dnia z Sądu Wojewódzkiego, tj. z dnia 25 kwietnia 1983 roku. Na tym spotkaniu zajęto się też szczegółowymi sprawami organizacji pracy Zarządu i Rady oraz planowaniem odpłatności za wczasy i kolonie, preliminarzem zapomóg, wysokością odpłatności za noclegi w „Domu Pracy Twórczej” w Kazimierzu n/Wisłą, w Piasecznie, nad Jeziorem Białym itp.

Można przyjąć, że dnia 26 kwietnia 1983 roku wznowiona została działalność związkowa w Politechnice. Do organów kolegialnych Uczelni powrócił z pełnym prawem głosu prezes Związku, a do wszystkich ważnych komisji uczelnianych i senackich – przedstawiciele NS ZNP.

W dniu 9 czerwca 1983 r. na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Członków NS ZNP podjęto uchwałę o przystąpieniu do Federacji ZNP oraz wybrano pełnomocnego delegata naszego Związku do Federacji – został nim Kazimierz Sobiesiak. W tym czasie NS ZNP liczył 140 członków

Zebranie sprawozdawcze, zorganizowane w dniu 30 listopad 1984 roku dowiodło, że wszystkie ważne sfery działalności związkowej zostały podjęte i ugruntowane. Pewne wątpliwości i kontrowersje ciągle wzbudzała sytuacja dwuwładzy: rady i zarządu. Sprawa ta była oceniana jako kontrowersyjna także na szczeblu Zarządu Głównego ZNP. W dyskusjach członkowie skłaniali się do uproszczenia procesu decyzyjnego do dwóch organów, tj. zarządu i rad oddziałowych. W tej sytuacji Przewodniczący Komitetu Założycielskiego – Wacław Jaśkiewicz oraz Przewodnicząca Rady Barbara Piłat złożyli rezygnację ze swoich funkcji, a odpowiednią poprawkę w statucie, eliminującą radę jako organ związku, zarejestrowano dopiero w 1987 roku.

Ostatnie dekady działalności

Jesienią 1984 roku NS ZNP liczyło już ponad 230 członków. W tym czasie nieoficjalnie podejmowały działalność i inne związki, a w Uczelni odradzały się struktury NSZZ „Solidarność”. Zarysował się, więc proces zawieszania członkostwa, bądź odchodzenia z NS ZNP. Trzeba było uzupełnić składy organów podstawowych Związku: Radę o osoby – Mieczysława Mołdawy i Leonida Kacejki, Zarząd o – Jolantę Słomę i Antoniego Świcia oraz Komisję Rewizyjną o osobę Alicji Borowskiej.

W tej bardzo dynamicznej sytuacji przyspieszono nieco wybory nowych władz Związku. Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza odbyła się dnia 31 maja 1985 roku. Zarząd wybrano głównie spośród młodszej generacji pracowników. Jego skład był następujący:

Henryk Komsta – prezes Zarządu,
Anna Studzińska – wiceprezes,
Jerzy Ferdyn – wiceprezes,
Krzysztof Czarnocki – sekretarz,
Krystyna Kaim, Halina Cap, Ryszard Bocian oraz Andrzej Farian
– członkowie Zarządu.

Radami oddziałowymi w poszczególnych jednostkach organizacyjnych kierowali:

Stanisław Winnicki – RO Wydziału Mechanicznego i Organizacji,
Edward Żak – RO Wydziału Elektrycznego,
Jan Jargiełło – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
Wiesław Skrynicki – RO Jednostek Międzywydziałowych,
Edward Majewski – RO Administracji Centralnej.

Związkową grupę Emerytów i Rencistów reprezentowała Irena Rożek.

Wybrano też komisje problemowe, funkcjonujące dotąd oraz Sąd Koleżeński z jej przewodniczącym – Wiesławem Pięcińskim. W nieco późniejszym terminie (listopad 1985 r.) powołano Komisję Pojednawczą,

złożoną z dwóch zespołów: jeden z zespołów miał się zajmować nauczycielami akademickimi – z przewodniczącym Piotrem Grabarzem, drugi zaś pracownikami niebędącymi nauczycielami akademickimi – z przewodniczącą Marią Araźną.

Przewodniczącymi komisji problemowych w tej kadencji byli:

Danuta Stryczewska – Komisji Kulturalno-Oświatowej,

Waldemar Kozioł – Komisji Socjalno-Bytowej,

Jan Laskowski – Komisji Wczasowo-Turystycznej.

Dużą uwagę w swojej pracy nowy Zarząd zwracał na pozyskiwanie nowych członków i rozbudowę Związku. I były tego efekty, gdyż pomimo postępujących rezygnacji członków, pod koniec roku organizacja zrzeszała 235 osób. Trzeba jednak dodać, że w całym omawianym okresie był to górny poziom liczby członków.

Wiele uwagi poświęcano również – we współdziałaniu z kierownictwem Uczelni – sprawom organizacji dydaktyki i prac naukowych w nowych jednostkach Uczelni, tj. w przywróconej strukturze wydziałowej.

Tradycyjnie już, bardzo intensywnie zajmowano się sprawami płacowymi, warunków BHP, stosunków międzyludzkich w nowoutworzonych jednostkach, problemami materialnymi rodzin wielodzietnych, dokształcaniem pracowników, wypoczynkiem i krzewieniem kultury. Nadzorowano sprawy opieki zdrowotnej, przyznawano pożyczki zwykłe i remontowe oraz zapomogi bezzwrotne. Typowano kandydatów na ławników sądowych, zdobywano i rozdzielano talony na „encyklopedie” członkom Związku itp. Udzielano szerokiej pomocy w sprawach mieszkaniowych, zarówno osobom przyjmowanym do pracy w Politechnice, jak też jej stałym pracownikom.

Związek był wówczas reprezentowany przez swoich przedstawicieli we wszystkich organach i strukturach uczelni, poczynając od komisji rekrutujących studentów, a kończąc na Senacie.

Dnia 21 czerwca 2005 roku NS ZNP naszej Uczelni, na podstawie odpowiedniej uchwały, przystąpił do Wojewódzkiego Porozumienia Związków Zawodowych.

W dniu 20 maja 1987 roku odbyło się kolejne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, które oceniło dotychczasową działalność NS ZNP i przyjęło program na następną kadencję. W dyskusji podkreślano, że współpraca z kierownictwem Uczelni i władzami wydziałów układa się bardzo dobrze.

Sporo uwag samokrytycznie działacze kierowali do siebie konstatując, że wszystkie ogniwa Związku powinny zintensyfikować swoją pracę.

Uzgodniono, że w zbliżającej się kadencji należy:

- intensywnie rozbudowywać Związek;
- uaktywnić działalność rad oddziałowych oraz komisji związkowych;
- dążyć do pełniejszego zaspakajania potrzeb socjalnych i kulturalnych członków związku w ramach posiadanych środków,
- doskonalić funkcje kontrolne związku w zakresie takich spraw, jak: zatrudniania, zwalniania, awansów oraz nagród i odznaczeń.

Prezydium nowego Zarządu NS ZNP wybrano w następującym składzie:

Henryk Komsta – prezes Zarządu,
Andrzej Farian – wiceprezes ds. organizacyjnych,
Anna Studzińska – wiceprezes ds. kulturalno-szkoleniowych,
Halina Cap – sekretarz,
Krystyna Kaim – skarbnik,
Jan Wójtowicz – członek Zarządu.

Funkcje przewodniczących rad oddziałowych powierzono następującym osobom:

Barbarze Drozd – RO Wydziału Mechanicznego,
Edwardowi Żakowi – RO Wydziału Elektrycznego,
Bogdanowi Oleszczyńskiemu – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,
Wacławowi Szymonikowi – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki.
Wiesławowi Skrynickiemu – RO Jednostek Międzywydziałowych,
Tadeuszowi Dziubie – RO Administracji Centralnej.

Przewodniczącymi komisji problemowych zostali wybrani:

Teresa Łatkowska-Pazowska – Kulturalno-Oświatowej,
Wiesław Pięciński – Wczasowo-Turystycznej,
Jan Wójtowicz – Socjalno-Bytowej,
Janina Stelmach – Komisji Rewizyjnej.

Na przewodniczącą Sądu Koleżeńskiego wybrano Alicję Borowską.

W całym okresie kadencji Zarząd Związku realizował uchwały programowe i okresowe plany pracy. Stanowiąc zespół doświadczony w pracy związkowej, Zarząd – zgodnie ze statutem – z dużą wnikliwością uczestniczył we wszystkich znaczących problemach Uczelni. Przedstawiciele Zarządu uczestniczyli aktywnie w pracach Senatu,

Kolegium Rektora, rad wydziałów oraz w komisjach senackich i rektorskich. Opiniował także różnorodne dokumenty przesyłane przez Zarząd Federacji Związku Nauczycielstwa Polskiego. Wnikliwie analizował sytuację materialną i życiową członków zwracających się o pomoc; według zapisów w protokołach z posiedzeń zarządu nikt, kto się zwracał z uzasadnionym wnioskiem o pomoc nie został załatwiony negatywnie.

W sprawach płacowych Zarząd Związku wielokrotnie spotykał się z kierownictwem Uczelni, uzgadniając m.in. waloryzację 13-tej pensji, sposobu wypłaty premii, podwyżek itp. Pojawiły się też kwestie współpracy struktur NS ZNP ze strukturami – coraz intensywniej włączającym się w sprawy Uczelni – NSZZ „Solidarność”.

W dniu 10 kwietnia 1990 roku odbyło się Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze. Zgodnie ze Statutem wybrano władze wykonawcze Związku, oceniono dokonania w poprzedniej kadencji oraz wskazano najważniejsze zadania do realizacji w nowej kadencji.

W skład Prezydium Zarządu zostali wybrani:

Kazimierz Kuszewski – prezes Zarządu NS ZNP,

Wiesław Pięciński – wiceprezes,

Alicja Jacniacka – sekretarz,

Ryszard Cieśliński – skarbnik,

Grażyna Maciocha, Lech Mierzwa, Witold Stępnik – członkowie Zarządu. Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany Henryk Komsta, a Sądu Koleżeńskiego – Mieczysław Mołdawa.

Przewodniczącymi rad oddziałowych, wchodzącymi w skład Zarządu zostali wybrani:

Ryszard Banaszak – RO Wydziału Mechanicznego,

Stanisław Walusiak – RO Wydziału Elektrycznego,

Teresa Taczanowska – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Wacław Szymonik – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Wiesław Skrynicki – RO Jednostek Międzywydziałowych,

Halina Cap – RO Administracji Centralnej.

Grupa emerytów i rencistów działała samorządnie jako Koło Emerytów i Rencistów Politechniki Lubelskiej.

Prezydium Zarządu powołało Komisje problemowe i ich przewodniczących:
Lecha Mierzwę – Komisji Socjalno-Bytowej, później Lucjana Cholewę,
Witolda Stępniaaka – Komisji Wczasowo-Turystycznej, później Magda-
lenę Stasiak-Smarż,
Grażynę Maciochę – Komisji Kulturalno-Oświatowej,
Kazimierza Kuszewskiego – Komisji ds. Badań Naukowych i Rozwoju Kadry,
Wiesława Pięcińskiego – Komisji Organizacji i Rozwoju Politechniki,
Lucjana Cholewę – Komisji ds. Dydaktyczno-Wychowawczych,
Danutę Machowicz – Komisji ds. Budżetu i Finansów.

Ilość członków NS ZNP utrzymywała się na poziomie około 20% wszystkich zatrudnionych. W sytuacji oficjalnego funkcjonowania dwóch związków zawodowych w Uczelni, obserwowano chwiejność postaw pewnej ilości członków; część z nich przechodziła z jednego związku do drugiego (z NS ZNP do NSZZ „Solidarność” lub na odwrót), część zaś w ogóle rezygnowała z przynależności związkowej. Ten fakt sprawił, że w listopadzie 1991 roku koniecznym było zorganizowanie wyborów uzupełniających do niektórych struktur. Do Zarządu wybrano: Danutę Machowicz, powierzając jej funkcję skarbnika, oraz Lucjana Cholewę i Magdalenę Stasiak-Smarż – jako członków. Sąd koleżeński uzupełniono o następujące osoby: Mirosławę Taźbirek – przewodniczącą sądu i Grażynę Borecką – członka sądu.

Należy podkreślić, że po początkowych perturbacjach, lepszych i gorszych okresach współpracy obu związków – nigdy nie doszło między nimi do konfliktu. Jest oczywiste, że nie zawsze zajmowały jednolite stanowiska, np. w kwestii podziału środków finansowych przeznaczonych na podwyżki płac, etyki zawodowej pracowników, czy też obdarzania sympatią poszczególnych stronnictw politycznych. Warto dodać, że współpraca ta układała się coraz lepiej, w miarę odchodzenia obu związków od „polityki” do prac i działań autentycznie związkowych. Uzgadniano wspólne stanowiska w sprawach socjalnych i pracowniczych, wspólnie występowano do władz Uczelni i wydziałów. Przydzielanie zapomóg losowych, pożyczek itp. rozpatrywane było wspólnie przez bliźniacze komisje problemowe obu związków, z udziałem – Działu Spraw Socjalno-Bytowych Uczelni. Przykładem rozbieżnych stanowisk była sprawa dzierżawy domów studenckich i w szczególności – obsady dzierżawców.

Poświęcono tutaj sporo miejsca współpracy NS ZNP z NSZZ „Solidarność”, ale jej jakość i zakres miały decydujący wpływ na wywiązywanie się ze statutowych obowiązków obu Związków.

Nowa kadencja działalności NS ZNP rozpoczęła się 8 czerwca 1993 roku. W wyniku wyborów ustalono następujący skład organów wykonawczych związku.

Prezydium Zarządu tworzyli:

Kazimierz Kuszewski – prezes Zarządu NS ZNP,

Lucjan Cholewa – wiceprezes,

Halina Cap – sekretarz,

Anna Muroń – skarbnik,

Ryszard Banaszak, Danuta Frąckiewicz, Wacław Szymonik

– członkowie Prezydium Zarządu.

Przewodniczącymi Rad Oddziałowych i członkami Zarządu zostali wybrani:

Mieczysław Dziubiński – RO Wydziału Mechanicznego,

Edward Żak – RO Wydziału Elektrycznego,

Teresa Taczanowska – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Krzysztof Czarnocki – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Wiesław Skrynicki – RO Jednostek Międzywydziałowych,

Anna Muroń – RO Administracji Centralnej.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany Wiesław Pięciński, a Sądu Koleżeńskiego – Zenon Kopiec.

Przewodniczącym Komisji problemowych powołał Zarząd i były to następujące osoby:

Ryszard Banaszak – Komisji Socjalno-Bytowej,

Danuta Frąckiewicz – Kulturalno-Wczasowo-Turystycznej.

Stałym Przedstawicielem Związku w Federacji ZNP Szkół Wyższych i Nauki był Ryszard Banaszak. Przewodniczącym Sekcji Emerytów w Federacji ZNP oraz Sekcji Emerytów i Rencistów Politechniki Lubelskiej był Witold Stępniać.

Zarząd realizował statutowe obowiązki Związku, współpracując z władzami Uczelni, Zarządem NS ZZ „Solidarność” oraz Zarządem Federacji ZNP SzWiN. W sprawach socjalno-bytowych komisje obu związków zawodowych wypracowały wspólne stanowiska w następującym zakresie:

- zasad wykorzystania funduszy z zakładowego funduszu socjalnego oraz zakładowego funduszu mieszkaniowego,

- sposobu przydzielania pożyczek na remonty i budowę mieszkań oraz domków jednorodzinnych,
- udzielania zapomóg z ZFŚS.

W zakresie zabezpieczenia wypoczynku i zainteresowań kulturalnych pojawiły się dość wyraźne ograniczenia finansowe. Zarząd, uzyskiwane środki ze składek członkowskich oraz przychodów związku (np. z balów sylwestrowych), przeznaczał na zasiłki statutowe, zapomogi i dofinansowanie działalności kulturalnej.

W tej kadencji zarysowało się wyraźnie zmniejszanie się liczebności Związku. W końcu omawianego okresu liczba członków wynosiła 200, w tym 49 osób – to emeryci i renciści. Odnotowano także nową tendencję, przejawiającą się gaśnięciem zaangażowania zwykłych członków Związku i oczekiwania wyłącznie na to, co zorganizują i zaproponują działacze odpowiednich struktur.

Wszystkie te problemy stały się kanwą dyskusji i analiz prowadzonych na Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym, zorganizowanym w dniu 12 czerwca 1996 roku.

Władze wykonawcze Związku, wybrane na następną kadencję, ukonstytuowały się następująco:

Prezydium Zarządu;

Lucjan Cholewa – prezes Zarządu,

Ryszard Banaszak – wiceprezes,

Alicja Borowska – sekretarz,

Anna Muroń – skarbnik,

Marek Jakubowski, Krzysztof Nalewaj, Zofia Sobczak

– członkowie Zarządu,

W skład zarządu weszli również nowowybrani przewodniczący Rad Oddziałowych:

Mieczysław Dziubiński – RO Wydziału Mechanicznego,

Tadeusz Madejczyk – RO Wydziału Elektrycznego,

Miłosz Kłyś – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Jerzy Ferdyn – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Stefan Wójtowicz – RO Jednostek Międzywydziałowych,

Halina Cap – RO Administracji Centralnej.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany – już tradycyjnie – były prezes Kazimierz Kuszewski, a Sądu Koleżeńskiego – Andrzej Brodziński. Powołano również komisje problemowe, a ich przewodniczącymi zostali:

Krzysztof Nalewaj – Komisji Socjalno-Bytowej,
Marek Jakubowski – Komisji Kulturalno-Oświatowej.
Grupa Emerytów i Rencistów działała w ramach Koła Emerytów i rencistów Politechniki, a jej przewodniczącym był Witold Stępnia.

Nowy Zarząd rozpoczął swoją działalność od wznowienia współpracy z NSZZ „Solidarność”, władzami Uczelni oraz z Federacją ZNP Szkół Wyższych i Nauki. W tym okresie Zarząd Związku prezentował wielokrotnie własne stanowisko wobec dokumentów Federacji ZNP SzWiN, dotyczących np. systemu płac, problemów w szkolnictwie wyższym związanych z pogarszającą się sytuacją materialną szkół i ich pracowników. Odnosił się do spraw świadczeń emerytalnych, wieku emerytalnego kobiet, rekompensat za niewypłacanie wynagrodzeń w latach 1991-92, oraz do projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”, nad którym rozpoczynała się dyskusja.

Uporządkowano sprawy przynależności do NS ZNP członków Sekcji Emerytów i Rencistów, ustalając jednocześnie symboliczne wysokości składek członkowskich (50 gr miesięcznie w sytuacji gdy ich dochody nie przekraczają 500 zł oraz 1 zł miesięcznie, jeśli dochody te były wyższe niż 500 zł). Związek wyszedł także z inicjatywą, aby osobom przechodzącym w ciągu 2 lat na emeryturę podwyższać płace do 95 % płacy maksymalnej wg ich zaszerzegowania, a zasiłki chorobowe podwyższyć do 80% wynagrodzenia. Oba te wnioski zyskały przychylną reakcję władz Uczelni i zostały wdrożone.

W zakresie funkcji wewnątrzuczelnianych warto podkreślić, iż formy wypoczynku czynnego poszerzono o wycieczki zagraniczne – grupowe.

W szerszych dyskusjach podkreślano, że ciągle występują postawy bierne wielu członków, a poszczególne zadania podejmują małe grona działaczy związkowych.

O tych i im podobnych problemach ruchu związkowego dyskutowano w trakcie obrad Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego, zorganizowanego w dniu 16 czerwca 1999 roku. prezes Lucjan Cholewa przedstawiając sprawozdanie z działalności Związku wskazywał, że ani Zarząd, ani rady oddziałowe, nie czuły na co dzień w mijającej kadencji – aktywnego poparcia członków oraz ich woli współpracy. Wyraził jednak nadzieję, że sytuacja ta ulegnie zmianie.

Na nową trzyletnią kadencję władze Związku ukonstytuowały się zgodnie z zapisem w statucie.

Do prezydium Zarządu weszły następujące osoby:

Lucjan Cholewa – prezes Zarządu,

Gabriel Szymaniak – wiceprezes,

Jolanta Słoma – sekretarz,

Zofia Sobczak – skarbnik,

Krzysztof Nalewaj, Anna Muroń i Halina Cap

– członkowie Zarządu.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany Kazimierz Kuszewski, zaś Sądu Koleżeńskiego – Grażyna Borecka.

W skład Zarządu Związku weszli również przewodniczący rad oddziałowych:

Gabriel Szymaniak – RO Wydziału Mechanicznego,

Bogdan Wójtowicz – RO Wydziału Elektrycznego,

Jolanta Słoma – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Violetta Pawełczak – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Stefan Wójtowicz – RO Jednostek Międzywydziałowych,

Grażyna Henkiel – RO Administracji Centralnej.

Przewodniczącymi komisji problemowych Związku zostali wybrani:

Anna Muroń – Komisji Kulturalno Oświatowej,

Krzysztof Nalewaj – Komisji Socjalno-Bytowej.

Grupa emerytów i rencistów działała w ramach Koła Emerytów i Rencistów NS ZNP Politechniki Lubelskiej. Jej przedstawicielem wobec Zarządu Związku został Ryszard Banaszak.

Stałym przedstawicielem Związku w Federacji ZNP Szkół Wyższych i Nauki był prezes Lucjan Cholewa, zaś w Sekcji Emerytów w Federacji ZNP – Ryszard Banaszak.

Według sprawozdania Zarządu nadal zmniejszała się liczebność członków NS ZNP, a ponadto zwrócono uwagę, iż Związek „starzeje się”; przy liczbie 189 członków – 47 osób stanowią emeryci i renciści.

Współpracując z NSZZ „Solidarność” oraz Działem Spraw Socjalno-Bytowych Pracowników, ustalano wspólne stanowiska w sprawach:

- warunków wypoczynku w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu n/Wisłą;
- sposobu wykorzystania funduszy zakładowych oraz przydzielania pożyczek i świadczeń dla pracowników i emerytów.

Wielokrotne występowanie władz Związku do kierownictwa Uczelni w sprawie wykupienia legitymacji, upoważniających do zniżek kolejowych, nie przyniosło efektu – wobec bezwzględnych argumentów ekonomicznych. Bez większych efektów pozostały też monity w sprawach płacowych

– ponad 10 lat nie miały miejsca żadne podwyżki płac. Szczególnie niskie wynagrodzenia występowały wówczas w grupie asystentów, pracowników administracji i inżynieryjno-technicznych (dotacje MENiS były w tym okresie wyjątkowo niskie).

Należy podkreślić, że NS ZNP w najważniejszych sprawach Uczelni i w szczególności w sprawach warunków pracy i płacy występował do kierownictwa Uczelni wspólnie z NSZZ „Solidarność” oraz trzecim związkiem zawodowym powołanym w Uczelni, tj. „Unią Profesorów Polskich”. Wspólnie związki zawodowe zajmowały też stanowisko wobec zarysowującej się tendencji rygoryzowania zapisów Kodeksu Pracy i stopniowego podporządkowywania pracowników szkół wyższych ustaleniom Kodeksu zamiast Ustawie o Szkolnictwie Wyższym. Stanowisko to zostało wniesione pod obrady V Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, który odbył się w dniach 24-26 maja 2002 roku w Spale, z udziałem Premiera Rządu i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyniku prac Kongresu zaproponowano:

- utworzenie ministerstwa nauki;
- podporządkowanie wszystkich szkół wyższych jednemu resortowi;
- zwiększenie nakładów na dotacje dla szkolnictwa wyższego itp.

W dniu 19 czerwca 2002 roku odbyło się Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, na którym wybrano władze wykonawcze Związku na następną kadencję. W skład Prezydium Zarządu Związku weszli:

Gabriel Szymaniak – prezes Zarządu,

Krzysztof Nalewaj – wiceprezes,

Jolanta Słoma – sekretarz,

Anna Muroń – skarbnik,

Grażyna Borecka, Marek Jakubowski, Bogdan Wójtowicz – członkowie Zarządu.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany prezes Zarządu poprzedniej kadencji – Lucjan Cholewa, zaś przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego – Mieczysław Hasiak.

W skład Zarządu weszli również przewodniczący rad oddziałowych:

Andrzej Brodziński – RO Wydziału Mechanicznego,

Bogdan Wójtowicz – RO Wydziału Elektrycznego,

Magdalena Rogalska – RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Violetta Paweńczak – RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Longina Stachowicz – RO Jednostek Międzywydziałowych,
Grażyna Henkiel - RO Administracji Centralnej.

Działalnością komisji problemowych kierowali:

Marek Jakubowski – Komisją Kulturalno-Oświatową,

Krzysztof Nalewaj – Komisją Socjalno-Bytową.

Grupa Emerytów i Rencistów działa w ramach Koła Emerytów i Rencistów Politechniki Lubelskiej, a jej przedstawicielem wobec Zarządu został ponownie wybrany Ryszard Banaszak.

Po wielu staraniach NS ZNP i NSZZ „Solidarność” udało się wspólnie z władzami Uczelni – dokonać wyboru oddziałowych społecznych inspektorów pracy i spośród nich wybrać zakładowego społecznego inspektora pracy.

Te ważne funkcje, przywrócone w Uczelni powierzono:

Januszowi Partyce – Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz zakładowego społecznego inspektora pracy,

Jerzemu Jóźwikowi – Wydziału Mechanicznego,

Grzegorzowi Polskiemu – Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej,

Andrzejowi Skibie – Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki,

Ryszardowi Gierżatowiczowi – Wydziału Inżynierii Środowiska.

Związek, realizując swoje zadania, wynikające ze statutu, z zaleceń Federacji ZNP, z ustawy o związkach zawodowych, uchwały programowej oraz okresowych planów pracy uczestniczył w działaniach kierownictwa Uczelni na rzecz:

- poprawy poziomu wynagrodzeń wszystkich grup pracowniczych;
- właściwego wypełniania przez Uczelnię podstawowego zadania, jakim jest kształcenie wysokokwalifikowanych kadr i utrzymywanie wysokiego poziomu badań;
- udziału Uczelni w pracach na rzecz rozwoju przemysłu w regionie;
- poprawy warunków pracy i ochrony socjalnej pracowników;
- ochrony i pomocy członkom związku i pracownikom niezrzeszonym.

W związku z nowelizacją Kodeksu Pracy opiniowano „Regulamin Pracy Politechniki Lubelskiej” i inne akty prawne. Analizowano i opiniowano również regulamin nagród dla nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, instrukcję w sprawie zasad gospodarowania odzieżą i obuwem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej.

We wszystkich istotnych kwestiach NS ZNP występował do władz Uczelni wspólnie z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność” oraz Unią Profesorów Polskich. Prawidłowo układała się współpraca z władzami Uczelni, chociaż nadal nierozwiązany pozostawał problem wykupienia legitymacji uprawniających do zniżek cen przejazdów kolejowych oraz np. zorganizowania lokalu dla potrzeb Związku w rejonie ulicy Nadbystrzyckiej.

Wiele uwagi Związek poświęcał w tym okresie organizowaniu dyskusji nad kolejnymi wersjami projektu ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” oraz zmianom dokonywanym w obowiązującej wówczas Ustawie o Szkolnictwie Wyższym. Poczyniono też starania, aby informacje o ważniejszych przedsięwzięciach Związku rzeczywiście docierały do członków i osób niezrzeszonych w NS ZNP.

W dniu 27 czerwca 2005 roku odbyło się ostatnie z Zebrań Sprawozdawczo-Wyborczych NS ZNP. Delegaci przyjęli sprawozdanie i dokonali wyboru nowych władz Związku. Przedyskutowali i przyjęli również zarys programu działalności na najbliższą kadencję, tj. na okres 2005-2008. Niżej podano pełne składy obecnych władz wykonawczych Związku.

Skład Prezydium Zarządu wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego:

Gabriel Szymaniak – prezes Zarządu,
Jolanta Słoma – wiceprezes,
Krzysztof Nalewaj – sekretarz,
Teresa Latkowska-Pazowska – skarbnik,
Grażyna Borecka, Halina Cap, Tomasz Milczek
– członkowie Zarządu.

Przewodniczący rad oddziałowych są stałymi członkami Zarządu - pełne składy rad zestawiono niżej.

RO Wydziału Mechanicznego:

Jarosław Zubrzycki – przewodniczący, Barbara Drozd, Jolanta Ryczek;

RO Wydziału Elektrotechniki i Informatyki:

Danuta Frąckiewicz – przewodnicząca, Irena Jakoniuk, Krzysztof Nalewaj, Edward Żak;

RO Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej:

Jolanta Słoma – przewodnicząca, Grażyna Borecka, Marta Kołodyńska;

RO Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki:

Wacław Szymonik – przewodniczący, Anna Ciekot, Violetta Pawełczak;

RO Jednostek Międzywydziałowych:

Longina Stachowicz – przewodnicząca, Kamila Sobiesiak;

RO Administracji Centralnej:

Anna Muroń – przewodnicząca, Danuta Machowicz, Bogdan Boguta.

Grupa emerytów i rencistów NS ZNP działa w ramach Koła Emerytów i Rencistów Politechniki Lubelskiej, a jej przedstawicielem wobec Zarządu jest Ryszard Banaszak.

Komisje problemowe działają w następujących składach:

Komisja Socjalno - Bytowa;

Tomasz Milczek - przewodniczący, Jolanta Ryczek, Danuta Frąckiewicz, Marta Kołodyńska, Anna Ciekot, Longina Stachowicz, Danuta Machowicz, Ryszard Banaszak (Koło Emerytów i Rencistów).

Komisja Kulturalno-Oświatowa;

Jarosław Zubrzycki – przewodniczący, Elżbieta Krekora, Irena Jakoniuk, Barbara Męcińska, Wacław Szymoniuk,, Janina Kocaj, Teresa Latkowska – Pazowska, Tadeusz Madejczyk (Koło Emerytów i Rencistów).

W dniu 30 marca 2006 roku wybrano społecznych inspektorów pracy w wydziałach oraz Zakładowego Inspektora Pracy w Politechnice Lubelskiej, którym został ponownie Janusz Partyka.

Oceny działalności poszczególnych organów związku w obecnej kadencji dokonają delegaci NS ZNP w trakcie przyszłych zebrań sprawozdawczych oraz sprawozdawczo-wyborczych.

Normalność w działalności związkowej

W Politechnice Lubelskiej działają obecnie trzy zarejestrowane związki zawodowe: Unia Profesorów Polskich, zrzeszająca sporą część profesorów zatrudnionych w Uczelni, NSZZ „Solidarność”, skupiający najwięcej członków ze wszystkich grup zawodowych oraz NS ZNP, będący przedmiotem tego opracowania. We wszystkich najistotniejszych sprawach występują wspólnie, działając w ścisłym uzgodnieniu.

Większość społeczności pracowniczej Uczelni ocenia tę sytuację jako normalną, umożliwiającą każdemu związkowi godne i skuteczne reprezentowanie interesów swoich członków oraz pozostałych pracowników Uczelni.

Podstawą działalności Niezależnego Samorządnego Związku Nauczycielstwa Polskiego jest i był w przeszłości – statut organizacji. Statut określa zadania i uprawnienia organów wykonawczych Związku, prawa i obowiązki członków, cele i zadania związku oraz sposób wyłaniania władz Związku.

Pracę Zarządu Związku, a w szczególności Prezydium Zarządu – ocenia i kontroluje Komisja Rewizyjna. Do głównych jej zadań należy:

- kontrola działalności Zarządu i jego agend z punktu widzenia jej zgodności z obowiązującym statutem,
- kontrola gospodarki finansowej i majątkowej Związku pod względem legalności, gospodarności i celowości,
- ocena gospodarki finansowej i sprawozdań z jej realizacji,
- przedstawianie na zebraniach sprawozdawczych i wyborczych ogólnej oceny działalności Zarządu i wnioskowanie o udzielenie bądź nie udzielenie absolutorium.

Zwyczajowo już, w NS ZNP komisjom rewizyjnym przewodniczą byli prezesi Związku, którzy perfekcyjnie znają pułapki i trudności w realizacji planów pracy i dyscypliny finansowej, mogą więc wiele podpowiedzieć, a także wytknąć błędy.

W trakcie zebrań sprawozdawczo-wyborczych Związku, wyłaniany jest również Sąd Koleżeński, jako organ Zarządu. Na jego członków i w szczególności – przewodniczącego powoływane są osoby cieszące się wysokim autorytetem moralnym, a także znaczącym dorobkiem zawodowym (dydaktycznym, naukowym). Trudno wystawić jakąkolwiek cenzurkę sądom koleżeńskim, gdyż w ciągu całego okresu funkcjonowania Związku, tylko dwu-albo trzykrotnie zaszła potrzeba rozpatrzenia zarzutów wysuniętych wobec członków Związku.

Zasadnicze swoje zadania statutowe Zarząd realizuje za pośrednictwem komisji problemowych. Przewodniczącymi tych komisji są zwykle doświadczeni działacze, legitymujący się predyspozycjami organizatorskimi. Komisje pracują na co dzień, podejmując własne inicjatywy ale także przygotowując i opiniując wszelkie wnioski członków Związku i pracowników niezrzeszonych dla Zarządu bądź dla Prezydium Zarządu.

Przewodniczący komisji problemowych oraz członkowie Prezydium Zarządu pełnią dyżury w określonych dniach i godzinach, udzielają zainteresowanym porad, umożliwiają uzyskanie również porad prawnych, dotyczących stosunków służbowych, praw i obowiązków pracownika Uczelni. Wspólnie z Zarządem prowadzona jest przez komisje działalność kulturalna, turystyczna oraz w zakresie organizacji wypoczynku.

Zarząd współpracując z radami oddziałowymi i pozostałymi organami wykonawczymi Związku, działa także na rzecz poprawy ogólnej kondycji Uczelni: poczynając od procesu dydaktycznego, organizacji działalności naukowej, poprzez inwestycje, budżet, stosunki służbowe, a na warunkach bezpieczeństwa i higieny pracy – kończąc. Przedstawiciele Związku uczestniczą w pracach stałych komisji senackich oraz wszystkich doraźnie powoływanych komisji uczelnianych i wydziałowych.

Zasiadanie przedstawicieli Zarządu w różnych gremiach uczelnianych ułatwia orientację we wszystkich ważniejszych problemach Politechniki i umożliwia Związkowi wpływanie na ich rozwiązywanie.

Tworzeniu więzi koleżeńskich i integracji całej społeczności akademickiej sprzyjało organizowanie niezliczonych wycieczek krajowych i zagranicznych, wyjazdów do teatrów i opery, zabaw sylwestrowych i bali karnawałowych, choinek dla dzieci pracowników, spotkań z „ciekawymi ludźmi”, corocznych spotkań kierownictwa Uczelni z pracownikami przechodzącymi na emeryturę, noworocznych spotkań kierownictwa Uczelni

z wszystkimi byłymi pracownikami Uczelni; spotkania te wiążą się z uroczystym obiadem, toastem noworocznym i zwykle dobrą, nastrojową muzyką oraz występami wokalnymi. Przedsięwzięcia te, a także niewymienione tutaj - wydają się być szczególnie potrzebne obecnie, w sytuacji dość znaczących przewartościowań, zmiany zainteresowań i ogólnych zmian zachowań społecznych.

Taki zakres działań wymaga jednak ogromnego zaangażowania, dziesiątków spotkań i zebrań, setek godzin pracy i aktywności „dla innych”. Sprawy te są szczegółowiej analizowane i opisywane w kolejnych sprawozdaniach, zwłaszcza przedstawianych na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych (są to opracowania liczące niekiedy kilkadziesiąt stron druku).

Pragnę podkreślić, że w ciągu tych 45 lat działalności Związku przewinęło się przez jego struktury setki osób wymienionych już wcześniej, jako pełniący określone funkcje organizacyjne; przedstawione niżej listy uzupełniają tylko częściowo tę ogromną grupę osób zaangażowanych na rzecz pozostałych pracowników. Realizacja tak szerokich zadań nie była by bowiem możliwą bez zaangażowania wielu osób, także nieprzywołanych tutaj.

Zwracałem uwagę, że Związek staje się mniej liczny oraz, że „się starzeje”. Nie umiem więc rozstrzygnąć czy to ponad 100-letnie wspaniałe dzieje ZNP, czy też dokonania naszego NS ZNP (i wcześniej ZNP) sprawiają, iż Związek ten ciągle ma pewną wewnętrzną siłę, szczególny klimat emocjonalny - po prostu „ma duszę”.

Prezesi Rady Zakładowej ZNP i Zarządu NS ZNP

Stanisław Dobrzycki – 15.12.1962 r. – luty 1966 r.
Tadeusz Rosiński – luty 1966 r. – marzec 1976 r.
Edward Śpiewła – marzec 1976 – styczeń 1978 r.
Kazimierz Lutek – styczeń 1978 r. – czerwiec 1980 r.
Witold Stępniaak – czerwiec 1980 r. – grudzień 1981 r.
Wacław Jaśkiewicz wraz z grupą byłych członków ZNP inicjuje powstanie
Komitetu Założycielskiego NS ZNP – 17 grudnia 1982 r.
Janina Stelmach – 17 kwietnia 1983 r. – maj 1985 r.
Henryk Komsta – maj 1985 r. – czerwiec 1990 r.
Kazimierz Kuszewski – czerwiec 1990 r. – czerwiec 1996 r.
Lucjan Cholewa – czerwiec 1996 r. – czerwiec 2002 r.
Gabriel Szymaniak - czerwiec 2002 r. – do dziś.

Osoby wyróżnione Złotą odznaką ZNP w kolejności otrzymania

Stanisław Dobrzycki, Tadeusz Rosiński, Tadeusz Czajka, Jan Skwarna, Irena Czubaszek, Alina Wangrat, Bogusław Sander, Mieczysław Mołdawa, Adam Fijut, Ksenia Szuba, Zofia Bobińska, Wacław Jaśkiewicz, Konrad Biały, Tadeusz Komecki, Wit Klonowiecki, Alicja Borowska, Franciszek Jabłoński, Stanisław Osiniak, Jan Skwarna, Witold Stępniaak, Kazimierz Lutek, Irena Rożek, Danuta Konarzewska, Jadwiga Bzowska, Marianna Bobyk, Tadeusz Latocha, Tadeusz Janowski, Barbara Piłat, Kazimierz Aulaytner, Janina Stelmach, Urszula Tarnowska, Roman Małyszczek, Edward Śpiewła, Krystyna Kaim, Michał Junak, Stanisław Winnicki, Jerzy Ferdyn, Ryszard Cieśliski, Lech Mierzwa, Wiesław Pięciński, Henryk Komsta, Kazimierz Kuszewski, Lucjan Cholewa, Halina Cap, Jolanta Słoma, Ryszard Banaszak, Anna Muroń, Zofia Sobczak, Grażyna Borecka, Edward Żak, Krzysztof Nalewaj, Grażyna Henkiel, Grażyna Maciocha, Danuta Machowicz, Danuta Frąckiewicz, Barbara Drozd, Anna Ciekot, Violetta Pawełczak, Bogdan Wójtowicz.

Zakończenie

Na koniec tego opracowania nie sposób nie wspomnieć o osobach najbardziej ofiarnie i najdłużej działających zarówno w Radzie Zakładowej ZNP, jak też w Zarządzie NS ZNP. Zestawienie osób, które w przeszłości i obecnie pełnią funkcje członka w/w – najważniejszych organów Związku – przynajmniej jeden raz – liczy około 200 nazwisk. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że niektóre spośród nich powtarzają się kilkakrotnie. Niemal wszyscy prezesi Rady bądź Zarządu byli członkami tych organów po 3 i więcej razy, a Tadeusz Rosiński był 5-krotnie wybierany na funkcję prezesa Rady Zakładowej. Kierował Związkiem w bardzo trudnym okresie początków organizacji i rozwoju Uczelni. Powszechnie uznaje się jednak, że mimo dużej dynamiki zmian struktury zespołu pracowniczego – był to okres największej integracji pracowników Uczelni i największej skuteczności działalności Związku.

Poza prezesami, trzykrotnie i więcej razy funkcję członka Rady Zakładowej lub Zarządu pełnili: Zofia Bobińska, Konrad Biały (4 pierwsze kadencje był społecznym inspektorem pracy), Irena Czubaszek, Jarosław Grocholski (inicjator i organizator spartakiad sportowych pracowników, w tym turniejów szachowych itp.), Adam Fijut, Jan Jargiełło, Krystyna Kaim, Janina Klichowska, Barbara Kuśmiderska, Helena Malik, Marian Mastalerz, Lech Mierzwa, Barbara Opalińska, Barbara Pasternak, Barbara Piłat, Wanda Radziwiłowicz, Henryka Rosłowicz, Władysława Różycka, Zygmunt Rutka (inicjator i współorganizator pierwszych wymian pracowników – w celach turystycznych i wypoczynku – z uczelniami zagranicznymi), Józef Sawa, Bogusław Sander, Kazimierz Sobiesiak (inicjator zorganizowania i długoletni przewodniczący – Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej), Franciszka Stolarz, Ksenia Szuba, Wanda Sykut, Janina Tomaszewska, Stefan Uljasz, Stanisław Winnicki, Krzysztof Wiśniewski, Jadwiga Wojnakowska, Szczepan Zareba, Bogdan Wójtowicz, Danuta Frąckiewicz, Halina Cap, Wiesław

Pięciński, Ryszard Banaszak, Czesław Karwat, Jolanta Słoma, Grażyna Borecka, Krzysztof Nalewaj, Alicja Borowska, Mieczysław Mołdawa, Tadeusz Czajka, Waław Jaskiewicz, Anna Muroń, Piotr Żukowski, Kazimiera Karczewska, Stanisław Markuszewski, Marian Kulec, Tadeusz Madejczyk, Irena Rożek, Karol Rypulak, Hanna Wójtowicz i prawdopodobnie jeszcze inne nie wymienione tutaj osoby.

Osób godnych wyróżnienia w tym miejscu jest bardzo wiele. Urszula Tarnowska, która zapewniała związkowi przez kilkanaście lat obsługę administracyjną – nie liczyła czasu, angażowała się w sprawy i problemy pracowników i ich rodzin bez reszty. Halina Cap, która na zasadzie umowy realizowała obsługę administracyjną Zarządu od ponad 20 lat (do 30 czerwca 2006 r.), równocześnie pełniła wielokrotnie funkcje z wyboru – w Zarządzie i Prezydium zarządu, jako przewodnicząca RO Administracji Centralnej i inne. Alina Wangrał, Irena Czubaszek, Janina Klichowska, Jadwiga Wojnakowska, Zofia Sobczak czy Anna Muroń, to tylko niektóre osoby czuwające w sposób fachowy, a równocześnie ogromnie życzliwy – nad finansami Związku; dzięki nim nigdy nie było istotnych zastrzeżeń do gospodarki finansowej Związku w wyniku kontroli zewnętrznych oraz wewnętrznych.

Formuła tego opracowania ogranicza możliwość dalszego wymieniania osób, np. inicjatorów i organizatorów kursów pływania, kursów tańca, języków obcych, komputerowych itp. organizatorów całych cykli spotkań, wyjazdów i wycieczek. Te wszystkie osoby, wymienione i niewymienione tutaj z nazwiska, wydają się przeczyć dość powszechnemu przeświadczeniu, że zanika w naszych społecznościach przychylność i życzliwość w stosunkach międzyludzkich.

Galeria fotograficzna – ludzie i wydarzenia...

1. Stanisław Dobrzycki- pierwszy prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego.

2. Koleżeńska rozmowa po inauguracji roku akademickiego 1964/65. W podobnej - dwa lata wcześniej-zrodziła się koncepcja powołania w Uczelni związku zawodowego. Siedzą od prawej: Tadeusz Rosiński, Kazimierz Szabelski, Stanisław Dobrzycki i Bogusław Sander.

3. Pierwsze gmachy Uczelni- „Pałac Sobieskich” przy ul. Bernardyńskiej 13

4. Pierwszy rajd pieszy połączony z paleniem ogniska i pieczeniem kielbasek.

5. Jedna z pierwszych wycieczek krajoznawczych organizowanych przez ZNP.

6. Na wycieczce do starego Krakowa (1963 r.). Siedzą od lewej: Jadwiga Bzowska, Alina Wangrat, Zofia Bobińska, Janina Klichowska, Danuta Konarzewska, Helena Ryżukiewicz, Ksenia Szuba.

7. Wycieczka w Pieniny- spływ Dunajcem. Na tratwie środkowej- od prawej stoi Lech Mierzwa, siedzi J.M. Rektor Stanisław Podkowa, obok jego syn Stanisław, z tyłu Danuta i Zbigniew Ratajewiczowie.

8. Spływ kajakowy rzeką Rospudą - wspólny z niemieckimi związkowcami: od lewej: R. Rudolph, W. Bennert, Z. Rutka, E. Bennert.

9. Choinka noworoczna dla dzieci pracowników (1974 r.).

10. Pierwszy gmach wybudowany przez Uczelnię - zlokalizowano w nim Wydział Elektryczny (Obecnie Wydział Elektrotechniki i Informatyki).

11. Spartakiada szachowa - Jarosław Grocholski najwyraźniej dostrzegł groźbę „mata”.

12. Nasi Związkowcy „na wypoczynku” w Bułgarii.

13. Prezydium V Konferencji Sprawozdawczo Wyborczej – przewodniczy Bogumił Kądziołka.

14. Prezydium (Zarządu) RZ ZNP wybrane na piątą kadencję. Od lewej stoją: Tadeusz Czajka, Jan Skwarna, Irena Czubaszek, Alina Wangrat, Tadeusz Rosiński, Bogusław Sander, Wanda Radziwiłowicz i Mieczysław Mołdawa.

15. Uczestnicy V Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej; siedzą od lewej Zbigniew Ratajewicz, Barbara Piłat (Przewodnicząca Rady NS ZNP w latach 1983-85) z tyłu: Janina Stelmach, Kazimierz Majdiuk, Jan Skwarna i Tadeusz Madejczyk.

16. Uczestnicy V Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej; w pierwszym rzędzie od lewej-Ryszard Schnejder, Mieczysław Witkowski, Stanisław Matyjaszewski; w drugim rzędzie od prawej: Lucjan Cholewa (prezes zarządu NS ZNP w latach 1996-2002).

17. Prezes pięciu kadencji Tadeusz Rosiński przemawia w imieniu odznaczonych w trakcie Inauguracji Roku Akademickiego 1975/1976.

18. Delegacja ZNP naszej Uczelni w Weimarze; trzeci od prawej Tadeusz Rosiński, drugi od lewej Zygmunt Rutka. Związek Zawodowy Wyższej Szkoły Budownictwa w Weimarze reprezentują prezes – Kurt Sigismund (trzeci od lewej) oraz Herbert Voight (pierwszy od prawej).

19. Jedno ze spotkań działaczy ZNP z kierownictwem Uczelni; na pierwszym planie siedzą: Mieczysław Hasiak, Janina Stelmach, Maria Rosłowicz, Kazimiera Karczewska, Bogusław Sander, Jan Skwarna i Szczepan Zaręba.

Z okazji Dnia Nauczyciela
 najchętniej życzenia w serdecznej
 pomysłowości w pracy zawodowej
 i życiu osobistym przesyłają

Rektor i Rada Zakładowa
 WSN w Lublinie

Lublin 14 października 1972 r.

20. W ZNP zawsze pamiętano o święcie „Dnia Nauczyciela”.

Wszem wobec i kazdemu z osobna wiadomym czynimy, iz 14 Octobry Anno Domini 1972 plasy wesole o 20ta wieczornej godziny przy orkiestry granlu rozpoczete beda.

Stanie sie to za staraniem prześwietnego Bractwa Bakalarzy w budynku Alina Mater naszej Oxfordem przez swawolnych zaków zwany.

Aliści, 100 par jeno przez miejsca skapose taicowac bedzie moglo. przeto, chocia kazdy gosce sercu mily, ten jeno wpuszezou w progi zostanie, ktoren gleyt uprzednio w kantorku Bakalarskiego Bractwa nabyty srogim cerberom okaze.

Gleyt rzeczony w onym kantorku przy traktcie Jegomosci Dabrowskiego nabye do dnia 4 Octobra za godziwa oplata, nalezy i po szat uroczystych wdzianiu w onlu oznaczonym na hulanke przybye niezawodnie.

Bez kunktorstwa a opieszalosci zbyteczney okazyja przychwyte z serwa doradza

Wielki Mistrz
Juleiszygo Bractwa Bakalarzy
Illustissimus Magister
Jaceusz Roatniki

Dan w Kozim Gwodzie
28 septembra A.D. 1972

21. Kopia jednego z zaproszeń na okolicznościową zabawę, organizowaną przez ZNP.

22. Interesująca plansza przygotowana z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet.

23. Popularyzacja czytelnictwa.

24. W trakcie Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego odznaczenia otrzymują: od lewej: Edward Zmysłowski, Kazimierz Sobiesiak, Kazimierz Majdiuk, Janusz Skierczyński, Jarosław Grocholski i inne osoby niewidoczne na fotografii.

25. Uczestnicy Uroczystej Inauguracji: od lewej - Ryszard Cylc, Wanda Radziwiłowicz, Kazimierz Zagórski, Jerzy Budzyński i w głębi - Leonid Kacejko, Karol Rypulak, Tadeusz Komecki, Janusz Kwiatkowski, Mieczysław Mołdawa, Tadeusz Czajka, Stanisław Winnicki i inni.

26. Spotkanie robocze w Siedzibie ZNP. Od lewej siedzą: Czesław Karwat - sekretarz Zarządu, Irena Czubaszek - skarbnik, Edward Śpiewła - prezes i Urszula Tarnowska, obsługująca sekretariat Związku.

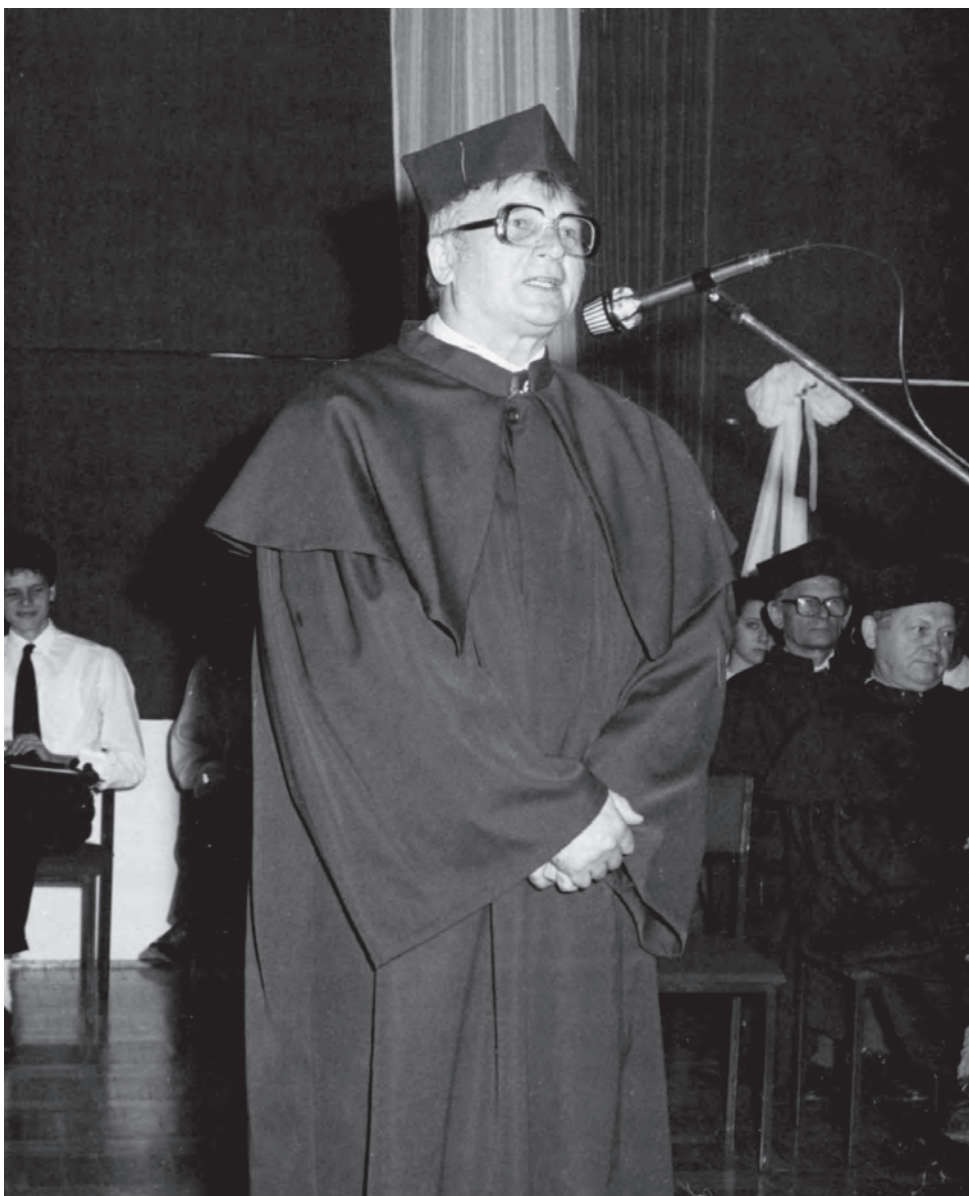
27. W dniu Inauguracji Roku Akademickiego delegacja ZNP składa wieniec na grobie JM Rektora Stanisława Podkowińskiego. Od lewej Zygmunt Rutka, Edward Śpiewła, Henryk Komsta i Ireneusz Pilipczuk.

28. Jedno ze spotkań Kierownictw Akademickich i Związkowych Politechniki Brzeskiej i Politechniki Lubelskiej.

29. Tadeusz Czajka (pierwszy z prawej) otrzymuje wyróżnienie z rąk Witolda Stępniaaka (prezesa RZ ZNP w latach 1980-1981); w środku JM Rektor Włodzimierz Sitko.

30. Mieczysław Mołdawa - składa życzenia Kierownictwu Uczelni z okazji Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 1976/1977; jak zwykle czyni to zabawnie i dowcipnie.

31. Konferencja prezesów i działaczy związków zawodowych bliźniaczych uczelni: Czechosłowacji, NRD, Polski i Węgier (1977 r.). Nasz Związek reprezentowali: Edward Śpiewła - prezes i Kazimierz Lutek – wiceprezes. W pierwszym rzędzie, pierwszy od lewej - organizator Konferencji; prezes Związku Zawodowego Wyższej Szkoły Technicznej w Koszycach – Pavel Prakopowicz.

32. Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza ZNP w roku 1979. Przewodniczy Wojciech Gołygowski, z jego lewej strony siedzi Edward Pawłowicz, przedstawiciel Zarządu Okręgu ZNP, po jego prawej stronie siedzi Kazimierz Lutek.

33. Kazimierz Lutek – nowo wybrany prezes RZ ZNP- przemawia w trakcie Konferencji Sprawozdawczo – Wyborczej w 1979 r.

34. Wśród uczestników Konferencji - na pierwszym planie od lewej: Jan Golec, Tadeusz Rosiński, Bogusław Sander.

35. Uroczyste spotkanie noworoczne (1977 r.) Od lewej siedzą: Szczepan Zaręba, Janina Stelmach (prezes Zarządu NS ZNP w latach 1983-85), Tadeusz Czajka, Hanna Wójtowicz, Bogdan Karczewski, Kazimierz Sobiesiuk, Lucjan Cholewa; po prawej: Aleksander Olszewski, Stanisław Kuś, Jan Wawszczak - i w głębi- Michał Junak, Marian Sońta.

36. Delegaci na Konferencję Sprawozdawczo-Wyborczą (1979 r.). Od prawej: Janina Stelmach, Bolesław Szmygin, Jan Kukiełka; w drugim rzędzie: Witold Borowski i Lucjan Cholewa.

37. Spotkanie Kierownictwa Uczelni z działaczami ZNP. Od prawej siedzą: Stanisław Markuszewski, Jan Wójtowicz, Antoni Malicki i inni (1980 r.).

38. Wysokie odznaczenia z okazji Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego otrzymują: od lewej – Kazimierz Kuszewski (prezes Zarządu NS ZNP w latach 1990-96), Jerzy Kowalik, Marianna Bobyk oraz w drugim rzędzie – Leonid Kacejko, Jan Kisiński, Władysław Lech i inni (1998 r.).

39. JM Rektor Kazimierz Szabelski uroczyście żegna pracowników odchodzących na emeryturę.

40. Otwarcie wystawy naukowej w Budynku Wydziału Mechanicznego. Pierwszy z prawej – Henryk Komsta, prezes Zarządu NS ZNP w latach 1985-90.

41. Nagrody za osiągnięcia naukowe z okazji Uroczystej Inauguracji otrzymują m.in.: od lewej – Leszek Litwinowicz, Wacław Jaśkiewicz, Kazimierz Szabelski.

42. JM Rektor Józef Kuczmazewski żegna uroczyście pracowników odchodzących na emeryturę. Z Jego lewej strony siedzi – Gabriel Szymaniak, prezes NS ZNP.

43. Zebranie „połówkowe” delegatów NS ZNP zorganizowane 16 marca 2007 roku: od prawej siedzą; Gabriel Szymaniak - prezes NS ZNP, Jolanta Słoma - wiceprezes, Krzysztof Nalewaj - sekretarz Zarządu

44. Kanclerz Politechniki Mieczysław Hasiak przemawia na zebraniu NS ZNP w dniu 16 marca 2007 r.

45. Prezes NS ZNP Gabriel Szymaniak przedstawia „Sprawozdanie z działalności NS ZNP za okres od 21 czerwca 2005 r. do 15 marca 2007 r.” Z jego prawej strony siedzą: Mieczysław Dziubiński i Krzysztof Nalewaj.

Spis treści:

Od autora	4
Wprowadzenie	5
Zarys dziejów Związku Nauczycielstwa Polskiego	7
Związek Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice	11
- Początki ZNP	13
- Lata przełomu	25
- Ostatnie dekady działalności	29
- Normalność w działalności związkowej	43
Prezesa Rady Zakładowej ZNP i Zarządu NS ZNP	47
Osoby wyróżnione Złotą Odznaką ZNP – w kolejności otrzymania . .	47
Zakończenie	49
Galeria fotograficzna – ludzie i wydarzenia	51